

Ivan M. Lalić

PODANIK

sado-mazo komedija

LICA:

- UROŠ PAVLOVIĆ,   četrdesetpet godina. Intelektualac.
Uzoran otac i muž.

- KSENIJA,   njegova žena, četrdesetdve godine.
Intelektualka.   Uzorna   majka   i
supruga.

- JOVAN STANIVUK,   četrdesetosam godina. Intelektualac.
Poreklom iz pasivnih krajeva.

- ELIZABETA,   njegova žena, četrdesetpet godina.
Intelektualka. Vrlo emancipovana.

- JAGODA,   četrdesetčetiri godine, Ksenijina
rođena sestra. Intelektualka.
Vrlo razvedena.

- POŠTAR,   trideset godina. Nije intelektulac,
ali se tako oseća.

DEŠAVA SE DANAS, U BEOGRADSKOJ OPŠTINI VRAČAR, U KOJOJ JE TAKO
TEŠKO RAZLIKOVATI POROK OD VRLINE

I

ONI DOLAZE

Prostran i udoban namešten salon u stanu Uroša i Ksenije Pavlović na Vračaru. Kožni trosed, skupocene lampe, moderni multimedijalni uređjaj i TV, kao i slike domaćih majstora na snežno belim zidovima, dokazuje da je ovaj još uvek relativno mlad bračni par, u životu puno radio, zaradio i najzad, to što je zaradio, na pravi način materijalizovao. Poveća, uramljena fotografija koja zauzima centralno mesto na zidu i na kojoj vidimo dvoje slatke dece - desetogodišnjeg dečkića, i dvanaestogodišnje devojčice, upotpunjava sliku toplog, porodičnog doma.

Ksenija briše prašinu po salonu, po svemu sudeći pre iz želje da prekrati vreme, nego iz stvarne potrebe. O tome svedoče odsutan i pomalo zabrinut izraz njenog lica, kao i salon koji se već blista punim sjajem. U stan ulazi Uroš koji se upravo vratio iz kupovine. U rukama drži dve velike torbe.

UROŠ: Dolaze?

Pauza.

KSENIJA: Da, potvrdili su.

UROŠ: Kako ti izgledaju?

KSENIJA: Vrlo kulturno. Imali smo sreće.

UROŠ: Intelektualci?

KSENIJA: Da. Ako sam dobro shvatila, on je psihijatar.

UROŠ: Psihijatar... a ona?

KSENIJA: Mislila sam da te zanima kako izgleda?

UROŠ: Kako izgleda?

KSENIJA: Ne znam, nisam je videla.

UROŠ: Pa da, pričali ste telefonom.

KSENIJA: Zašto me gledaš tako? Ako hoćeš... možemo da otkazemo? Nije kasno.

UROŠ: Da otkažemo? Ali ovo je najsrećniji dan u mom životu.

KSENIJA: Da možda ne prenagljuješ? Šta ako gospođa Stanivuk ne ispuni tvoja očekivanja?

UROŠ: Nisi me shvatila.

KSENIJA: I ako gospodin Stanivuk nadmaši moja očekivanja?

UROŠ: Ne radi se o tome Ksenija. Srećan sam zbog načina na koji si prihvatila sve ovo. Veoma sam ponosan na tebe.

KSENIJA: A na koji sam drugi način mogla da prihvatim?

UROŠ: Recimo na najgori mogući: "Znači tako, više nisam u stanju da udovoljim seksualnim prohtevima moga muža." ili: "Ti nisi normalan, zar hoćeš da upropastiš sve što smo godinama stvarali?"...

KSENIJA: Ili: "Tebi je seks uvek bio najvažniji, a meni brak i porodica." Zar ne?

UROŠ: Da, nešto u tom stilu...

KSENIJA: Za koga me ti smatraš Uroše?

UROŠ: Ja sam samo malo obazriv mila, jer ne želim da petnaest godina srećnog i uspešnog braka dovedem u pitanje. To je sve.

KSENIJA: To je licemerno s tvoje strane. Kao da sam ja nesposobna da shvatim da je došlo vreme da osvežimo naš seksualni život. Kako sada stvari stoje, ti ljudi će doći večeras i biće veoma razočarani.

UROŠ: Bojiš se da im se nećemo dopasti?

KSENIJA: Budi iskren i reci da bi bio u stanju...

UROŠ: Šta?

KSENIJA: Da mirno posmatraš kako gospodin Stanivuk...

UROŠ: A ti zamisli da gospodin Stanivuk ima sto devedeset, da je šlank i da se u slobodno vreme

bavi tenisom, a onda prosudi sama: Imam li prava da stojim na putu vašoj sreći?

KSENIJA: Nemaš zaista. Pogotovo ako se gospođa Stanivuk, na primer bavi aerobikom...

UROŠ: Aerobikom? Ne verujem.

KSENIJA: A ja ne verujem da bi te taj podatak rastužio.

UROŠ: A zašto bi me rastužio? Usled napornih vežbi njeno telo je postalo zmijsko, a njena glad za muškarcima neutoljiva... /pada u vatru/ Njen muž daje sve od sebe da bi je zadovoljio, ali taj se vulkan požude i strasti ne gasi uobičajenim sredstvima. Ona sanja nekog drugog muškarca, mnogo moćnijeg i strasnijeg muškarca, muškarca koji će znati i umeti, a iznad svega žudeti da je izdigne do neba, do najudaljenijih zvezda...

KSENIJA: Mala opaska: Poslednji put sam videla te zvezde pre dva i po meseca. Kada su te unapredili u glavnog inženjera na gradilištu.

UROŠ: Ali ja uopšte nisam govorio o sebi...

KSENIJA: Oprosti, onda mi se samo učinilo.

UROŠ: /pauza/ Jesi li uspela da saznaš čime se gospođa Stanivuk zaista bavi?

KSENIJA: Jesam.

UROŠ: Čime se bavi.

KSENIJA: Aerobikom.

UROŠ: Aerobikom?

KSENIJA: Da, aerobikom. Drži časove. Za sve one koje bi hteli da pređu u "tabor vitkih."

Uroš pogleda u stranu.

UROŠ: Žao mi je Ksenija. Ko zna, možda i gospodin Stanivuk...

KSENIJA: Ne uzbuđuj se. To mi je u ovom trenutku poslednja briga.

UROŠ: Ja sam mislio da ti ove naše slatke maštarije predstavljaju zadovoljstvo? Zašto se ne opustiš malo?

KSENIJA: Zato što nemam poverenja u tebe. S jedne strane insistiraš na otvorenom i iskrenom razgovoru, a ovamo se iza mojih leđa, otvoreno i iskreno udvaraš mojoj rođenoj sestri.

UROŠ: Ja se udvaram Jagodi?

KSENIJA: Prošli put kada je bila ovde šapnuo si joj tiho na uvo: "Jagoda, ti si sestra mog života od žene mog života."

UROŠ: I ti to nazivaš udvaranjem?

KSENIJA: A kako bi ti to nazvao? Neobaveznim ćaskanjem sa ženom oštećenog sluha?

UROŠ: Ne, ja bih to nazvao hrišćanskom pažnjom prema razvedenoj i veoma usamljenoj ženi.

KSENIJA: Odnosno - počinitelj bi se osećao i kao dobročinitelj?

UROŠ: Ksenija, voleo bih da i ti u meni prevashodno vidiš iskrenog prijatelja, a zatim sve ostalo. To je sve što očekujem od tebe.

KSENIJA: To se podrazumeva. Uostalom, zar ti ja već nisam otvoreno prišla i rekla... za onog vrlo senzibilnog momka što donosi poštu?

UROŠ: Ne, nisi.

KSENIJA: Ako ti već nisam rekla, ja to činim sada, jer u tebi prevashodno vidim iskrenog prijatelja.

UROŠ: I?

KSENIJA: Šta i?

UROŠ: Šta se desilo između tebe i senzibilnog poštara?

KSENIJA: Desilo se, šta se desilo... On mi je u nekoliko mahova diskretno stavio do znanja da mu se

sviđam, a ja sam ga onda jednom prilikom pozvala na kafu. Posle toga smo vodili ljubav...

UROŠ: Vodili ste ljubav?

KSENIJA: Da. Najblaže rečeno.

Uroš se strovali na sofu.

UROŠ: I to baš na sofi na kojoj sad sedaš.

Uroš hitro ustane. Premesti se na fotelju.

KSENIJA: Moj život je upravo postao besmislen.
Ubiću prvo tebe, zatim sofu i na kraju sebe.

UROŠ: Eto vidiš kakav si ti čovek! Koliko ti poverenja imaš u mene. Celu priču o poštaru sam izmislila samo da bi ti pokazala koliko si zatucan.

KSENIJA: Ja zatucan?

UROŠ: Kako onda objašnjavaš tvoju varvarsku reakciju na glupavu priču o poštaru koja mi je prva pala napamet?

KSENIJA: Dosta! Reagovao sam kako sam reagovao, primitivno i glupo, i sada se kajem!

Pauza. Uroš se namrgodio jer je reagovao primitivno i glupo. Na vratima se začuje zvono.

UROŠ: Neko zvoni...

KSENIJA: Ko je da je... zahvalna sam mu. Spasao mi je život.

Uroš odlučnim korakom odlazi da otvori. Otvara. Na vratima stoji poštar. Uroš pilji u njega par trenutaka.

POŠTAR: Dobar dan gospodine Pavloviću...

UROŠ: /ironično/ Kojim dobrom momče?

POŠTAR: Navratio sam da vas obavestim da je onaj seksualni manijak... čuli ste na vestima?

KSENIJA: Da jesmo. Ponavljaju ceo dan. Šta ima novo? Je l' uhvaćen?

POŠTAR: /uzdahne/ Ne, nije na žalost. Što je najgore, taj čovek je po nekim glasinama primećen i u našem kraju...

UROŠ: Zaista? To su onda loše vesti. Ti i ja smo dobili konkurenciju.

POŠTAR: Kako to mislite, gospodine Pavloviću?

UROŠ: Ne skidaš pogled sa ove sofe, momče. Eto kako mislim!

POŠTAR: Oprostite, ali ta sofa je zaista lepa. Pretpostavljam i da je veoma udobana...

UROŠ: Udobna, kažeš?

Ustremi se ka njemu.

Ksenija se umeša.

KSENIJA: Uroše, šta ti je? Celu priču sam izmislila. Smiri se!

UROŠ: Marš napolje! Ti ćeš da praviš jelena od mene u mojoj rođenoj kući!

Uroš nasrne na njega. Ksenija se ispreči.

KSENIJA: Uroše za ime boga! Ostavi momka na miru!

Uvidevši opasnost, momak bi da se izvuče.

POŠTAR: Gospođo i gospodine Pavlović, ja samo toliko. Ako saznam još nešto, javiću vam.

Momak izađe.

Uroš zalupi vrata za njim.

Besan je.

KSENIJA: Kako te nije sramota?

UROŠ: Svi su oni isti. Na jednog poštara, dođe deset propalih sofa...

Ksenija prilazi telefonu. Vrti brojeve.

UROŠ: Koga zoveš?

KSENIJA: Gospođu i gospodina Stanivuk.

UROŠ: A zašto?

KSENIJA: Zato što želim da otkažem večerašnji susret.

UROŠ: Ksenija, nemoj molim te... nemoj ako boga znaš...

KSENIJA: Zašto da se upuštamo u nešto za šta očigledno nisi sposoban...

UROŠ: Sposoban sam, Ksenija, kunem ti se. Samo da nije bilo te proklete sofe. Fiksirao ju je pogledom sve vreme...

U tom trenutku zvoni Urošev telefon. Uroš pogleda displej.

UROŠ Deca...

KSENIJA /pogleda na sat/ Pa da, rekli su da će zvati oko pet...

Uroš okleva. Telefon zvoni.

KSENIJA Šta je, sramota te je da se javiš.

UROŠ Da, malo...

KSENIJA A tek mene...

Uroš smogne snage i javi se.

UROŠ Halo, Bojane, Sandra..

Mrak.

II

BEZ LAŽNIH MORALNIH SKRUPULA

Na pozornici vidimo dva para koji stoje jedan naspram drugog. Stanivukove naspram Pavlovića, ili obrnuto - Pavloviće naspram Stanivukovih. Jovan Stanivuk je korpulentni, već prosedi džentlmen sa ešarpom oko vrata i buketom, kao krv crvenih, ruža u ruci. Elizabeta Stanivuk, u skladu sa svojom profesijom, izgleda kao supersonični avion pred poletanje. Tesna, uz telo pripijena garderoba, ističe njen seksipil i njenu rešenost da se ponaša onako kako joj to najviše odgovara. Uroš i Ksenija se trude da deluju opušteno.

JOVAN: /pruža Kseniji buket/ Zadovoljstvo mi je gospođo Pavlović...

KSENIJA: Hvala, niste trebali...

JOVAN: /pruža ruku Urošu/ Jovan Stanivuk, neuro-psihijatar. Drago mi je.

UROŠ: Uroš Pavlović, inženjer visoke gradnje. Takođe. Elizabeta pruža ruku Urošu, koju ovaj poljubi.

KSENIJA Elizabeta Stanivuk, inženjer ljudskih tela. Moje poštovanje.

UROŠ: Imaćemo o čemu da pričamo, kolegice...

ELIZABETA: Nadam se, kolega...

UROŠ: /predstavlja svoju ženu/ Moja žena Ksenija, viši naučni saradnik na institutu za mikrobiološka istraživanja.

Jovan joj poljubi ruku.

JOVAN: Uzdam se u našu saradnju... gospođo Pavlović.

KSENIJA: Zahvaljujem na poverenju...

Jovan se nakašlja.

UROŠ: E pa izvolite... sedite naši dragi gosti.

Gosti se smeštaju na trosed. Jovan se nađe između Ksenije i Elizabete, dok Uroš seda na fotelju, bliže Elizabeti.

JOVAN: Diskretna, inteligentna i krajnje civilizovana poruka na internetu, koja nas poziva da se bez lažnih moralnih skrupula suočimo sa izazovima modernog života, upravo nam otkriva isto tako diskretne, inteligentne i civilizovane ljude. Imali smo puno sreće, zar ne Elizabet?

ELIZABETA: Ja ne bih zanemarila ni određeni erotski naboj kojim odiše poruka...

UROŠ: Erotski naboj? Ksenija... zar mi nismo dali oglas za prodaju stana?

Pauza, a zatim se svi slatko nasmeju.

JOVAN: Imate odlične reflekse, gospodine Pavloviću. Sve čestitke.

UROŠ: /osokoljen/Pre nego što vam pokažem raspored prostorija, da li ste možda raspoloženi za jedan mali aperativ, gospodo?

ELIZABETA: Mi ne pušimo, ne pijemo i ne jedemo, gospodine Pavloviću. Ako nas pitate od čega živimo, živimo od onoga što obično dolazi posle malog aperativa.

JOVAN: Elizabet, da me ne shvatiš pogrešno, ali ja mislim da ne bismo trebali da prejudiciramo stvari. Tu smo da se upoznamo sa gospođom i gospodinom Pavlovićem, a ne da...

KSENIJA: Ah, to muško okolišanje. Svi su oni isti gospođo Stanivuk. Kada smo se Uroš i ja upoznali, dva meseca smo išli u bioskop, sve dok on nije smogao snage da mi kaže: "Ksenija, zar nije divno što nas dvoje razmišljamo na isti način?" Zamislite kako sam se osećala?

UROŠ: Zar to nije bilo posle šest meseci, draga?

Svi prsnu u smeh.

JOVAN: /Kseniji/Boga mi, snalažljiv je ovaj vaš inženjer gospođu Pavlović. Vrlo snalažljiv. Nemam primedbi.

KSENIJA: Nadam se da ih ni ja neću imati gospodine Stanivuk.

Jovan je zavodnički pogleda.

JOVAN: Fasciniran sam vašom spontanošću gospođu Pavlović.

KSENIJA: Za vas Ksenija, ako nemate ništa protiv...

Uroš se nakašlje.

Za trenutak zavlada neprijatna tišina.

UROŠ: Onda...kako komentarišete ovu situaciju u zemlji? Nije baš ružičasta?

JOVAN: Taktički zaokret, ili se u ovoj kući zaista priča o politici?

KSENIJA: Uroš je zakleti opozicionar, ali...

UROŠ: Kad krenem da rešetam po mrežama, ne umem da stanem...

KSENIJA: Sada sve u redu, ne brinite. Uvela sam strogu cenzuru u kući.

UROŠ: Još da nam zabrane gledanje fudbalskih utakmica, šta bismo onda...

Jovan se nasmeši.

JOVAN: Bavili bi se pametnijim stvarima. /vragolasto, gledajući Kseniju/ Štrikanjem na primer...

Smeš.

KSENIJA: Ni vaši refleksi nisu za potcenjivanje, gospodine Stanivuk.

JOVAN: Trudim se i ako nije lako parirati vašem mužu.

KSENIJA: Kada smo već kod sporta... šta mislite o tenisu?

JOVAN: Zaljubljenik i strastveni igrač, entuzijasta i član tenis pool-a. Ako nastavim, trajaće pola sata...

KSENIJA: To sam i mislila. Je l' vidiš Uroše?

JOVAN: Zar se to toliko vidi na meni? Mora da je to zbog mog teniskog lakta...

KSENIJA: I ja bih baš volela da naučim, ali mi Uroš ne da. Kaže da je to malograđanski sport.

JOVAN: Pa naravno...

Pauza.

KSENIJA: Oprostite... a kako to mislite?

JOVAN: Pa i mi smo malograđani. Zar to odmah niste primetili?

Smeh, prvo Jovan, a zatim svi ostali.

UROŠ: /uozbilji se/Ne, nismo. Upravo suprotno. Ono što smo odmah primetili, to su dvoje posebnih, rekao bih - izuzetnih ljudi, koji kao da nisu iz naše male, balkanske palanke...

JOVAN: Elizabet, čuješ li ti ovo? Zar je baš toliko očigledno da smo poslednjih petnaest godina živeli u Holandiji.

ELIZABETA: Prosto je neverovatno kako baš ništa ne možemo da sakrijemo.

KSENIJA: U Holandiji? /stavi ruku na usta/U prelepom, liberalnom Amsterdamu, kladim se?

ELIZABET: Pogodili ste. To je grad u kome je gotovo sve dozvoljeno. Zabranjeno je samo odoleveti svojim

instiktima. Ali kao što reče Jovan, da ne prejudiciramo stvari...

UROŠ: Gospodjo Stanivuk, ja vas najiskrenije molim. Slobodno ih prejudicirajte!

ELIZABET: Vi ste veoma hrabar čovek, gospodine Pavlović.

UROŠ: /poljubi joj ruku/ Rizik je moje zanimanje, Elizabet..

KSENIJA: Jovane, želim da vas ohrabrim. U vašem slučaju, svaki rizik je potpuno isključen.

JOVAN: Samo polako, molim vas, Ksenija. Ne zamerite. Ja sam zapravo veoma stidljiv čovek. Za vašu informaciju, dolazim iz pasivnih krajeva. Moja žena nikako da se pomiri sa tom činjenicom.

KSENIJA: Iz pasivnih krajeva?

JOVAN: Iz veoma pasivnih krajeva i to uvek sa ponosom ističem. Kao ilustraciju koliko su pasivni, navešću vam jedan neverovatan podatak. Naime i dan danas, tamo postoji veliki broj domaćinstava u kojima muž i žena uopšte ne spavaju u istoj prostoriji.

KSENIJA: Podatak je zaista neverovatan...

JOVAN: A vi sigurno pitate kako supružnici uopšte obavljaju svoje bračne dužnosti? E pa vidite, u praksi, to izgleda ovako: Muškarac obično zvizne i to veoma tiho, vodeći računa da ne probudi ukućane, što je za ženu pouzdan znak da treba da mu se pridruži. Zgodno, zar ne?

UROŠ: Iz čega proizilazi da žene u tim krajevima imaju veoma izoštrani sluh...

JOVAN: Potpuno ste u pravu... što kažu, rade na visokim frekvencijama...

Muški deo četvorke se nasmeje. Ksenija i Elizabeta se ćutnjom solidarišu sa jadnim ženama iz pasivnih krajeva.

KSENIJA: Ako sam dobro shvatila, to znači da je svaka inicijativa sa ženine strane isključena?

JOVAN: /za trenutak se uozbilji/ Ne sasvim, draga Ksenija. U isčekivanju signala, žena ponekad sama preuzima inicijativu i to tako što se stidljivo pojavljuje na vratima od muževljeve sobe s pitanjem: "Fjuknu ti mužu, ili mi se pričinjelo?"

Muški, šovinistički grohot ponovo ispuni prostoriju.

UROŠ: Baš su dovitljive te naše žene...

JOVAN: Oprostite na digresiji... ali nisam mogao da odolim...

I dalje se smeje.

ELIZABETA: /Kseniji/Samo sam čekala kad će da nadje trenutak. Ponavlja je u svakoj prilici.

KSENIJA: Kad bi bar manje teoretisali. Što kaže moja sestra - na rečima car, a u krevetu ošljar.

Ovaj put se začuje ženski kikot.

UROŠ: Je l' čujete vi ovo gospodine Stanivuk? U pravu je moj komšija policajac kad kaže. "Žene nam stalno rade iza leđa. Ko da ih plaćaju iz inostranstva!

Smeš.

JOVAN: U pravi čas gospodine Pavloviću. Malo smo konsolidovali radove.

KSENIJA: Samo za kratko. Je l' tako gospodjo Stanivuk?

UROŠ: Ne mogu da verujem... moja rođena žena. A toliko smo se pribojavali ovog susreta.

JOVAN: Pribojavali? A zašto?

UROŠ: Predrasude gospodine Stanivuk, predrasude. Vračar nije Amsterdam. Ali zahvaljujući ljudima kao što ste vi, za nas možda ima nade. Ne znam da li ste primetili, ali čim ste ušli u naš stan, prostrujao je nekakav fluid, a mi smo počeli da šalimo, sasvim opušteno i ležerno, kao da se već godinama znamo.

JOVAN: A šta ste drugo mogli očekivati od ljudi sličnih provenijencija, senzibiliteta i pogleda na svet, gospodine Pavloviću...

Pauza. Uroš pogleda Elizabetu.

UROŠ: Iskreno, to što sam očekivao, ja sam upravo i dobio...

Elizabeta lagano ustaje.

ELIZABETA: /senzualno/ A na osnovu čega ste to zaključili... kolega?

Uroš se nakašlje.

UROŠ: Očigledno... taj vulkan požude i strasti se ne gasi uobičajenim sredstvima gospodine Stanivuk.

JOVAN: Ni malo uobičajenim sredstvima gospodine Pavloviću...

UROŠ: Onda ga nećemo ni gasiti takvim sredstvima...

Odlazi do HI-FI stuba. Uključuje ga. Začuju se zvuci bolera.

ELIZABETA: Bolero... moja omiljena melodija...

UROŠ: Moj stari prijatelj Ravel... samo za vas...

Sigurnim korakom morskog galeba Uroš prilazi Elizabeti. Pruža joj ruku, a zatim strasno privuče k sebi. Krenu sa igrom. Oštro i zanosno. Jovan i Ksenija su za trenutak zatečeni.

Najzad, Jovan ustaje i manirom engleskog dendijsa podiže Kseniju sa mesta... njihova igra za nijansu manje oštra i zanosna.

KSENIJA: Uroše, misliš li na našu decu?

UROŠ: Mislím Ksenija! S vremena na vreme!

KSENIJA: Zar to nije bila sjajna ideja što smo ih poslali sa školom na more?

UROŠ: Fantastična Ksenija! Uplatiće im tata još jednu smenu!

Muzika nadjača razgovor.

III

O ELEMENTARNOM ŽENSKOM PRAVU

Ksenija i Jagoda, koja je došla sestri u jutarnju vizitu, piju kafu. Ksenija na sebi ima trenerku za jogging, dok Jagoda, vitka i britka intelektualka, električnih pokreta, na sebi nema trenerku za jogging. Ona na sebi ima sportski, prepodnevni šešir i svetli komplet od lana.

JAGODA: /otpije malo kafe/ Onda... Čemu imam da zahvalim tvoj hitan poziv u nedelju ujutru?

KSENIJA: Ne znam kako da počnem. Stvar je veoma delikatna.

JAGODA: Brak ti je u krizi?

KSENIJA: /nasmehi se/ Ne, nije ni to. Naprotiv...

JAGODA: Šteta.

KSENIJA Šteta?

JAGODA Vidi ovako Ksenja. Ti si savršena žena. Uspešna u poslu, imaš divnog muža, stan, dvoje divne dece.../pogleda je/čak si i lepša od mene! Red je da si i tebi desi neki problem, majku mu..

KSENIJA: Ja lepša od tebe? Daj, šta pričaš..

JAGODA: Pogledaj me na šta ličim? Podočnjaci, široki kukovi, male sise, bar deset kila viška. Imam ozbiljan pad ženskog samopouzdanja.

KSENIJA Jagoda..čekaj malo. Ti si profesorka filozofije u srednjoj školi. Obrazovana, rečita, beskrajno šarmantna. Prvi brak nije uspeo, ok, idemo dalje..

JAGODA Gde idemo dalje, Ksenija?

KSENIJA Kako gde ? Ima valjda još zanimljivih muškaraca na ovoj planeti..

JAGODA Gde su oni? Evo, ti mi reci. Očajna sam. Od kada sam se ugojila, više mi ni klinici u školi ne dobacuju - profesorka ima lepe noge.

KSENIJA Uvek sam ti zavidela na njima. Mnogo su lepše nego moje. Ja imam jake listove.

JAGODE Ti imaš jake listove? Daj bre ženo, osvesti se. Izgledaš kao avion. Još da nadješ ljubavnika, pa da se konačno obesim...

Ksenija se zagrcne.

JAGODA Ja ne mogu niže da padnem, veruj mi. Uхватила sam sebe u groznim razmišljanjima. Čula si za ovog seksualnog manijaka?

KSENIJA Da, jesam. Šta je bilo s njim na kraju?

JAGODA Kažu - primećen je ovde kod nas, na Vračaru. Kako sam to čula, odmah sam rešila krenem u večernje šetnje. Ako mi se posreći, da ga sretnem...

KSENIJA /nasmehi se/ Ti stvarno nisi normalna...

JAGODA Smislila sam i prigodan tekst. "Gospodine manijače, izvolite, ja sam tu da vam pomognem. Sigurno ste imali teško detinjstvo. Poznata sam kao nesebična osoba. Šta god da mi uradite, neću se opirati i dozivati u pomoć...

KSENIJA: Jagoda.../zabrinuto/Da li si razmišljala o tome... da bi možda bilo dobro da posetiš psihijatra? Od kada si se razvela...

JAGODA: /skoči/Evo je opet. Zašto mi uvek na tako brutalan način uskraćuješ moje elementarno žensko pravo da sanjarim o muškarcima na način koji mi najviše odgovara?!

KSENIJA: Samo pokušavam da ti pomognem, Jagoda...

JAGODA: Kada žena izgubi moć maštanja, fantaziranja... to znači da ona kao žena više ne postoji. Pre bi ti trebalo da ideš kod psihijatra, a ne ja.

Pauza.

KSENIJA: Već sam bila kod njega. Odnosno on kod mene.

JAGODA: Je li? Počeli su da ordiniraju i po kućama?

KSENIJA: Danas idemo na tenis, a onda ćemo...

JAGODA: Na tenis? Neka nova metoda?

KSENIJA: Da. Radimo na oslobađanju od stresa.

JAGODA: Od stresa? Pametno. Ja sam recimo stalno u stresu što se vidi iz priloženog.

Pauza. Jagoda sumnjičavo pogleda svoju sestru.

JAGODA: Ksenija čekaj, a kada je on to bio ovde?

KSENIJA: U petak. Tada smo se i upoznali.

JAGODA: A Uroš... gde je on bio za to vreme?

KSENIJA: U susednoj prostoriji.

Jagoda srkne malo kafe.

JAGODA: Znači bio je tu. Za trenutak sam pomislila... ne, nije bitno.

KSENIJA: Bio je tamo sa njegovom ženom.

JAGODA: Sa čijom ženom?

KSENIJA: Pa sa ženom od ovog psihijatra.

JAGODA: Znači oni tamo, a vi ovamo. /pauza/ A šta su oni tamo radili?

KSENIJA: Pa isto što i mi ovamo.

Jagoda je u neverici.

JAGODA: Ksenija... ti si majka dvoje sitne dece?

KSENIJA: Najzad si shvatila. Bavili smo se praksom, a ne samo teorijom.

Jagodi ispadne šoljica koju drži u ruci. Kafa se prolije.

JAGODA: Mislím da bi trebalo da krenem...

KSENIJA: Da kreneš? Ali zašto, tek si došla. Sad ide ono glavno. Bili smo i sinoć zajedno. Samo što ovaj put Uroš i njegova žena nisu bili tu.

JAGODA: A gde su bili oni?

KSENIJA: Kod nje.

Jagoda pilji kod nje. Bez teksta.

KSENIJA Jagoda, ja znam da ti sve ovo zvuči pomalo čudno, ali...

JAGODA: Meni? Sačuvaj bože. Nego, imaš li neko konopče u kući? Moram do toaleta. Obesila bih se o bojler...

Demonstrativno ustane i krene ka vratima.

KSENIJA: ...treba da znaš da je to bila naša zajednička odluka.

Začuje se zvono na vratima.

Jagoda zastane. Zvono se ponovi.

JAGODA: /Ksenija/ Hoćeš ti, molim te. /ironično/ Možda je to upravo tvoj učitelj tenisa.

KSENIJA: Ne, nije on.

JAGODA: Otkud znaš?

KSENIJA: On je u spavaćoj sobi. Još se nije probudio.

Jagoda se strovali na obližnju fotelju.

U potpunom je šoku.

Ksenija odlazi ka vratima. Otvara ih.

Na vratima stoji poštar. Ruke je prekrstio na leđima.

POŠTAR: Dobar dan gospođo Pavlović...

KSENIJA: Dobar dan...

POŠTAR: Navratio sam samo da vas upozorim da onaj napasnik izgleda jutros primećen i u ovoj zgradi. Molim vas da otvorite četvoro očiju.

JAGODA: /skoči/ U ovoj zgradi? Pa to je sjajna vest..

POŠTAR: Smatrao sam za svoju dužnost da vas obavestim o tome.

KSENIJA: Hvala ti. Veoma si ljubazan. Obratićemo pažnju. Jagoda pritrči vratima. Daje visit kartu poštaru.

JAGODA Ako ga sretneš, daj mu ovo molim te. Ja sam Jagoda, Ksenijina sestra.

Rukuju se. Poštar zblanuto zagleda vizit kartu.

JAGODA Moja vizit karta. Tu sam da mu ponudim stručnu pomoć, tako mu reci. Usluga je besplatna, naravno.

POŠTAR: /zbunjen/ Hoću, svakako...do vidjenja. Odlazi.

JAGODA /vikne, za njim/ Reci mu i da mogu da doplatim ako treba!

Vrata se zatvaraju, ostaju same Ksenija I Jagoda.

KSENIJA Jagoda, ako mogu samo da te zamolim nešto. Sve je ovo beskrajno simpatično, ali ako bi mogla da malo smanjiš za oktavu, dve. Šta će ovaj dečko posmisliti o nama...

JAGODA Ja da smanjim? Jesi li ti pri sebi, Ksenija? Ja sam bre za tebe devica Marija!

Najednom, otvaraju se vrata od spavaće sobe. Na njima stoji Jovan Stanivuk. U teniskom šorcu i beloj FILA majci. Preko vrata mu je prebačem peškir.

JOVAN: Dobro jutro...

Pauza. Jagoda ne zna kako da reaguje. Jovan joj prilazi.

JOVAN: Jovan Stanivuk, neuropsihijatar. Drago mi je.

Jagoda ne odgovara, Jovan joj poljubi ruku.

KSENIJA: Jagoda, moja sestra...

JAGODA: Ksenija, reci mi kako da se ponašam? Gde je Uroš?

KSENIJA: Prirodno. Sasvim prirodno.

Jovan joj i dalje drži ruku.

JOVAN: Ne brinite Jagoda, Uroš se sada sjajno zabavlja sa mojom ženom. Iz iskustva vam govorim da će to potrajati.

KSENIJA /Kseniji/ I Uroš je na terapiji. Gospodin i gospodja Stanivuk su dugo godina živeli u Holandiji i ostvarili veoma uspešne karijere. Sad žele da svoja iskustva prenesu nama.

JAGODA /Jovanu/ Živeli ste u Holandiji? Pa kakva vas je muka naterala da se vratite ovamo?

KSENIJA Gospodin Stanivuk želi da otvori jedan studio ovde.

JAGODA Kakav studio?

JOVAN Institut Ksenija, ne studio.

KSENIJA Oprostite Jovane. Insitut. /Jagodi/ Veoma kreativan institut sa veoma originalnim konceptom/Jovanu/ Možda da joj ti detaljnije objasniš?

Jovan se nakašlje.

JOVAN U najkraćem, institut će se baviti borbom protiv inhibicije i razbijanjem svih mogućih tabua...

KSENIJA I to na jedan, veoma inovativan način. Edukacija se sprovodi...pazi sad kako..

Nagne se ka Jagodi, glasni šapat.

KSENIJA ...razvijanjem sado-mazo veština.

JAGODA Sado-mazo veština?

KSENIJA Da. Zar to nije sjajna ideja? Mi smo već krenuli sa zagrevanjem. Udahneš duboko, izdahneš i pustiš da reči same krenu iz tebe..

JAGODA Kakve reči?

KSENIJA Reči kojih se stidiš u svakodnevnom životu. Neverovatno rasterećenje, veruj mi.

JAGODA Ako sam dobro razumela, počela si i da psuješ, crna Ksenija?

KSENIJA Ti zovi to tako, ali ja sam osetila ogromno olakšanje. Izgovarala sam sve ono što nikada nisam smela na poslu, ili ovde, u kući. Hoćeš da čuješ šta sam navežbala...

JAGODA Nemoj molim te, Ksenija. Ipak sam ja prosvetni radnik.

KSENIJA Jedva čekam da vidim Uroša da malo razmenimo vatre...

Jovan se nakašlje.

JOVAN /Jagodi/ Ako dozvolite, kao autor ovog koncepta, dužan sam da vam da vam pojasnim neke stvari. Vidite, Jagoda, kada su naši pacijenti u Amsterdamu saznali odakle dolazimo moja žena i ja, bili su veoma zaintrigirani. Njihovo prvo pitanje je bilo - da li je to ona zemlja u kojoj možete dobiti batine i to besplatne na svakom koraku. Zamislite?

JAGODA /u šoku/ Kao da mi ponestaje koncentracije, oprostite...

JOVAN Celokupna istorija ljudskog roda dokazuje da je naša civilizacija nastala na grubostima i dominaciji. Dekadentna, sredjena Evropa je umorna od svog reda, pravila, birokratije, umivene slike naizgled srećnog društva. S druge strane, Srbija, oaza slobode, je za njih primamljivi bordel u kome je sve dozvoljene. Oni žele u taj bordel. Žele slobodu. Uzbudjenje. Pa čak i poniženje!

Tišina. I Ksenija i Jagoda su zanemele.

JOVAN   Eto zašto smo se vratili u Srbiju, draga Jagoda. /nasmеši se/ Mogu li sad malo da se našalim da relaksiramo ovu ozbiljnu temu?

JAGODA   Svakako, svakako. Samo Izvolite...

JOVAN   Da sam ja vlast, glavni turistički slogan zemlje bi bio: "Dodjite da budete poniženi."!

Jagoda i Ksenija se kiselo nasmеše.

Jovan pogleda na sat.

JOVAN   Deset sati... baš i nemamo previše vremena, ako hoćemo na tenis? Šta kaže moja lepa Serena?

KSENIJA: Serena je spremna, samo...

JOVAN: Ona se dvoumi? Iako je njen učitelj rezervisao termin na centralnom terenu?

KSENIJA: Ne, nikako. Mislila sam samo da sačekam Uroša. Nisam mu rekla gde ćemo biti...a evo i njega.

Uroš se pojavljuje na vratima. Deluje unezvereno, ali pun samopouzdanja. Mačo korakom dolazi do sofe, sedan a nju.

UROŠ: Dobro jutro svima želim, gospodo...

Iz unutrašnjosti sakoa vadi jednu kubansku cigaru. Zapali je.

KSENIJA   Uroše! Od kad ti pušiš kubanske cigare?

I to ovako sabajle?

Uroš se ne obazire. Prekrsti noge, punim plućima uvuče dim, a zatim izduva.

Okrene se ka gospodinu Stanivuku.

UROŠ   Gospodine Stanivuk. Šta hoće ova raspala kurva, recite mi molim vas?

IV

KO JE TVOJA GOSPODARICA?

Nedelja popodne. Uroš i Ksenija su se dali na kućne poslove. Ksenija stoji na hoklici i pere prozore, dok Uroš sedi i ljišti krompir. Ispos velikog lonca podmetnuo novine, kako ne bi ošteti sto u salonu. Oboje ćute neko vreme, zaokupljeni svojim mislima...

UROŠ: /najednom/ Nisi prala te prozore godinu dana?

KSENIJA: Bilo je krajnje vreme... da znaš samo kako su prljavi.

Pauza.

UROŠ: Da me ne shvatiš pogrešno... ali imam utisak kao da si zgrešila nešto, pa sad hoćeš da izvadiš fleke.

KSENIJA: Ja da vadim fleke?

Okrene se. Siđe sa hoklice.

A ti? Nisi ljuštio taj krompir... ima sigurno dve godine.

UROŠ: Mislilo sam da ćeš pozdraviti moju želju da ti pomognem oko spremanja nedeljnog ručka.

KSENIJA: U drugim okolnostima, možda bih je i pozdravila.

UROŠ: A koje su to sad okolnosti?

KSENIJA: Uroše... mi smo prijatelji, pre svega. Zašto si takav? Tražiš od mene da se osećam krivom, umesto da... otvoreno i civilizovano porazgovaramo o svemu.

UROŠ: Eto vidiš da si zgrešila...

Ksenija baci onu krpu i pohita mužu. Padne mu u zagrljaj, Uroš je prihvati.

KSENIJA: Stidim se, tako se stidim...

UROŠ: /nežno/ Nemaš čega da se stidiš, mila. Oboje smo to želeli. Samo smo postali još veći prijatelji.

Ksenija obriše suzicu.

KSENIJA: Je l' i ti tako misliš? I ja to isto osećam. Osećam da nas je ovo iskustvo samo još više zbližilo.

UROŠ: Polako sazrevamo Ksenija, a da nismo ni svesni toga. /pauza/... Oprosti, nešto mi nije dobro, moram da sednem.

KSENIJA: Šta ti je?

Stavi mu ruku na čelo.

Pa ti imaš temperaturu! Skini se brzo.

UROŠ: Da se skinem? Zašto?

KSENIJA: Istrljaću te alkoholom. Časkom ću samo da ga nađem...

Odlazi do komode i pretura po njoj, nalazi bočicu. Dolazi do Uroša koji je seo na sofu.

KSENIJA: Ajde... šta čekaš?

UROŠ: Pa je l' baš moram?

KSENIJA: Šta je... počeo si da se stidiš rođene žene?

Počne da mu skida košulju.

Ksenija se odjednom prene.

KSENIJA: Uroše... šta ti je ovo na leđima?

UROŠ: Šta na leđima?

KSENIJA: Ove ogrebotine, modrice...

Uroš pokuša da vidi. Bezuspešno naravno.

UROŠ: Ostalo znači... nisam ni znao.

KSENIJA: Ostalo? Od čega?

Ksenija sedne pored njega, Uroš zakopčava košulju.

UROŠ: Kakvo trljanje popiću jedan aspirin. Nije mi ništa.

KSENIJA: Uroše, ja sam te pitala nešto. Odakle ti to na leđima?

UROŠ: Kad baš insistiraš, rećiću ti: To na leđima, to su tragovi strasne ljubavne igre koju ću pamtiti do kraja života...

Ksenija je ostala bez teksta. Uroš baci jedan ispitivački pogled na nju da vidi kako je reagovala. Nakašlja se.

UROŠ: Kada bi samo znala kakva je to... tigrica.

KSENIJA: Tigrica?

UROŠ: Maštovita, pohotna, a u isto vreme beskrajno nežna... spoljne manifestacije su tu nebitne.

KSENIJA: A ti? Jesi li ti bio tako nežan prema njoj?

UROŠ: Vidi Ksenija... osnovna ideja je u tome da neko bude potčinjen, a neko nadređen...

KSENIJA: Znači ti si bio potčinjen...

UROŠ: Izgleda da se ne razumemo. Sve je to igra, a moje pristajanje na ulogu potčinjenog je samo dokaz moje spremnosti da...

KSENIJA: Lepo se ona dosetila. Moj muž da bude potčinjen, a ona...

UROŠ: Ksenija, da ti objasnim... to što je ona moja gospodarica, a ja njen...

KSENIJA: Rob? Sto posto... ti si njen rob, je l' tako?

UROŠ: /nasmeši se/ Dobro je. Počinješ da shvataš. Dakle to što je ona moja gospodarica, a ja njen

rob... ili šta ja znam, ona islednik, a ja kažnjenik.

KSENIJA: Kanjenik?

UROŠ: Da, kažnjenik... koliko znam on je uvek u potčinjenom odnosu prema isledniku, zar ne?

KSENIJA: A šta si to skrivio, jadniče moj?

UROŠ: Ponavljam ti, to je sasvim nebitno. Bitna je mašta koja će smisliti da ja recimo krijem imena drugova koja ona kao islednik želi da sazna... razumeš?

KSENIJA: Kakvih drugova?

UROŠ: Šta ja znam... nekakvi prestupnici na primer, ili još bolje, kolege koje sa mnom vode političku borbu za svrgavanje režima.

KSENIJA: Uroše, zar se nismo dogovorili da nema politike u našoj kući...

UROŠ: To je samo igra, mila moja. Kakva crna politika. Ne uzbudjuj se, molim te.

Uroš je pomazi.

UROŠ Svi smo mi velika deca i ne treba da se stidimo toga. Kada to budeš shvatila...

KSENIJA: Možda si u pravu. /nasmeši se/ I mi smo se malo igrali...

UROŠ Je li? A čega, ako smem da pitam?

KSENIJA Jovan je jako vezan za istoriju naše zemlje i naše nacionalne mitove. Tako da je on bio Kraljević Marko, a ja Kosovka devojka...

UROŠ Pa lepo. Baš lepo i maštovito...

KSENIJA Prvo smo imali terapiju izgovaranja bezobraznih reči, a onda smo prešli na nacionalnu baštinu...

UROŠ I vi ste psovali, znači?

KSENIJA Pa da...

UROŠ Meni je to jako prijalo. Osećao sam se posle

kao preporodjen.

KSENIJA Pa moram da priznam i ja...

UROŠ Da ne zaboravim. Možda sam ipak malo preterao juče kada sam te nazvao...onako kako sam te nazvao.

KSENIJA Da, i meni se čini da si malo preterao.

UROŠ Možda je prikladnije da sam te nazvao prostitutkom, recimo. Šta misliš?

KSENIJA Da, prostitutka je sasvim ok. Više mi se sviđa.

UROŠ A "raspala"...kao pridev?

KSENIJA Pa šta ja znam. Mislim da raspala kurva ipak bolje zvuči.

UROŠ Meni je svejedno, Ti odluči...pa mi reci.

KSENIJA Hoću ljubavi...

Uroš je zagrlji nežno.

UROŠ Joj koliko te volim, djavolice moja.

KSENIJA A tek ja tebe.

Ksenija se privije uz njega.

Nesigurni pokreti tela s obzirom na skorašnji obostrani greh.

U tom trenutku se začuje zvono.

UROŠ To mora da je Elizabet. Dogovorili smo se da me pokupi. Idemo u obližnju gvoždjaru.

KSENIJA

U gvoždjaru? A zašto?

UROŠ

Pa da nabavimo lance, normalno...

Krene ka vratima.

Ksenija se štrečne. Vрати se na posao brisanja prozora.

Uroš otvara vrata.

Na vratima stoji Elizabeta. Na sebi ima crni mantil i tamne naočare. Ruke drži u đepovima.

UROŠ: Elizabetha...

Elizabetha zatvori vrata i uđe u stan.

ELIZABETA: Ja nisam Elizabetha, reci mi moje pravo ime?

UROŠ: Ko si ti... pa Elizabetha, kako drugačije?

ELIZABETA: Kako to razgovaraš sa gospodaricom? Na kolena?
Ko je tvoja gospodarica?

Uroš okleva. Gleda u Kseniju koja je premrla od straha.

ELIZABETA: Rekla sam na kolena, robe?

Uroš pade na kolena.

ELIZABETA: Ko je ova sluškinja ovde?

UROŠ: To je moja žena, gospodarice moja.

ELIZABETA: Šta ona radi ovde?

UROŠ: Ništa. Pere prozore.

ELIZABETA: Neka nastavi sa poslom...

Brže bolje, Ksenija se prihvati krpe i popne se na hoklicu.

UROŠ: Elizabetha... možda bismo mogli da...

Elizabetha ponovo tresne bičem o pod.

ELIZABETA: Koliko puta treba da ti ponovim? Nisam ja
Elizabetha. Ko sam ja, nesrećniče?

UROŠ: Ti si moja gospodarica, a ja sam samo hteo da ti
kažem...da sad možda nije vreme i mesto za...

Pauza.

ELIZABETA: Hteo si da kažeš da sada nije baš zgodno da
budem tvoja gospodarica, a ti moj rob.

UROŠ: Da, upravo to.

ELIZABETA: U redu, onda više nisam gospodarica. Sada sam
islednik. Hocu imena... i to smesta.

UROŠ: Ali...

Ponovo proradi bič...

ELIZABETA: Imena, rakla sam! Gde štampate flajere! Ko vam je administrator na fejsbuku?! Već imamo spisak sumnjivih, treba samo da potvrdiš!

U tom trenutku zvoni telefon. Jednom, pa još jednom. Uroš i Ksenija se zagledaju.

UROŠ: Gospodine isledniče, samo da se javim...

Diže slušalicu.

Halo? Ko je to? A to ste vi deco... pa kako ste mi, žapci tatini? Šta... Bojan je izvadio morską zvezdu...a Sandra je napravila ogrlicu od školjki! Ma nije moguće...

ELIZABETA: Morska zvezda? To vam je sigurno neka lozinka! prekini razgovor!

UROŠ: /u slušalicu/ Puno nam nedostajete, da znate. Baš je dosadno bez vas...

ELIZABETA: /uzima slušalicu/ Rekla sam, prekini razgovor!

UROŠ: Ko je to? Niko, mama...hoće da mi otme slušalicu.

Elizabeta istragne telefon iz Uroševe ruke. Aparat pada na pod. Ksenija silazi sa hoklice i zamalo pade. Podiže slušalicu.

KSENIJA: Halo... Bojane, Sandra! Halo...

ELIZABETA: /Urošu/ Počinjem da gubim strpljenje! Ko vam je kolovođa i gde se skrivate! Ko je planirao državni udar i nasilno preuzimanje vasti?

KSENIJA: Halo... Veza se prekinula...

UROŠ: Elizabeta rećiću ti imena, kunem ti se... ako obećaš da ćeš...

KSENIJA: Uroše...čuješ li, veza se prekinula!

Elizabeta tresne bičem o pod.

ELIZABETA: Imena! Hoću ih najzad saznati!

UROŠ: /govori brzo i nepovezano/ Ovako... glavni je Cvi-
keraš... on sve organizuje...

ELIZABETA: Dalje, ko je zadužen za štampanje flajera?

UROŠ: Novinar...

ELIZABETA: A čovek na fejsbuku? On nam je mnogo bitan?

UROŠ: Djole Haker... on je zadužen za mreže. Elizabeta,
preklinjem te da sada...

ELIZABETA: Zaboravio si na državni udar! To nam je
najvažnije! Ko je planirao nasilno preuzimanje
vlasti?!

UROŠ: Ne znam! To niko ne zna! Drži se u strogoj
tajnosti!

Ksenija najednom ustane i ustremi se ka Elizabeti.

KSENIJA: Ma ostavi ti mog muža na miru kučko režimska!
Šta ti je on skrivio?! Marš napolje iz moje
kuće!

Otvara vrata od stana. Stane kraj njih.

ELIZABETA: Gospođo Pavlović, da budem iskrena... mislila sam
da je vaš muž tvrdji orah. Ispao je najobičniji
kolaboracionista.

KSENIJA: Napolje, rekla sam!

Oštrim i hitrim korakom se uputi ka otvorenim vratima.

ELIZABETA: Do viđenja...

UROŠ: Elizabeta stani...

Ksenija tresne vrata za Elizabetom koja je izašla.

Uroš je, onako zadihan, gleda. Pomalo kivno.

UROŠ: Ti sve uvek mora da upropastiš!

Ksenija brizne u plač.

Uroš: Šte je... šta cmizriš sada? Sad je kasno! Sve si uprskala.

KSENIJA: Odao si drugove... to govori kakav si ti čovek. Mekan i bez karaktera.

UROŠ: Nemaš ti pojma... kozo jedna.

Oblači sako i uz tresak izlazi. Ksenija brizne u još veći plač.

KSENIJA: Ja koza...

I dalje rida.

Posle nekog vremena, prilazi slici sa decom, na zidu. Gleda je sa ljubavlju. Zatim je pomazi i okrene naopačke.

KSENIJA: Bolje da ne gledate šta vam rade tata i mama, anđelčići moji...

V

SEKS, LAŽI I VIDEOTRAKE

Ponedjeljak, rano popodne.

Na sofi vidimo jedan iznenadni par u domu Pavlovića.

Poštara i Jagodu. See na sofi jedno do drugog.

Slušaju pažljivo radio-vesti.

RADIO SPIKER: Fenomen seksualnog manijaka dakle više nije samo institucija zapadne civilizacije, već i naša tužna realnost. Ono što posebno zabrinjava je podatak - da beskrupulozno nasilje nad ženama ne nailazi na odgovarajuću osudu, već se pojavljuju i izrazi simpatija prema fantomu sa naših pločnika. Ovakav paradoks, tipičan za nezrela, patrijarhalna društva govori o tome da su i žene, svojim prikriivanjem zločina koji se vrše nad njima postale tihi saučesnik u afirmaciji seksualnog nasilja. Vremešna udovica sa Vračara, koja je očigledno u pogrešno vreme izvela svoju pudlicu u noćnu šetnju parkom, potvrdila je ono što smo već znali - radi se o muškarcu srednjih godina, srednje visine i sasvim pristojnog izgleda...

Jagoda ustne i ugasi radio. Poštar uzdahne zabrinuto.

POŠTAR: Još nije uhvaćen...

JAGODA: Neće ga ni uhvatiti. Taj momak je đavolski inteligentan. Kad bi mene, ne daj bože napao, ja ne bih ni bežala.

POŠTAR: Pa šta biste onda uradili?

JAGODA: Ako mi je tako suđeno, šta mogu. Život je nekom majka, nekom maćeha.

Bolno uzdahne. Pogleda na sat.

Sad će gospođa Pavlović, samo što nije...

POŠTAR: A da potpišete umesto nje?

JAGODA: Da falsifikujem njen potpis?

POŠTAR: Ali ovo je najobičnija kazna za parkiranje?

JAGODA: Gospođa Pavlović je veoma revnosna osoba. Uverena sam da želi lično da se suoči sa zakonskim posledicama. /ponovo pogleda na sat/
Evo samo što nije. U međuvremenu, ti i ja možemo da proćaskamo malo... da nam brže prođe vreme.

POŠTAR: Da proćaskamo? O čemu?

JAGODA: Na primer, da li si možda prosledio moju vizit kartu ovom finom gospodinu iz parka?

POŠTAR: Da, jesam..

JAGODA: Jesi? Šališ se?

POŠTAR: Zašto bih se šalio? To su ozbiljne stvari.

JAGODA: Hoćeš da kažeš da ti njega poznaješ?

POŠTAR: Naravno da ga poznajem. Ali molim vas da to ostane medju nama.

JAGODA: I?

POŠTAR: Šta i?

JAGODA: Pa kakav je, mislim?

POŠTAR: Kakav je? Pa normalan.

JAGODA: Normalan?

POŠTAR: Mislim, nikada ne biste rekli da je radio to što je radio. Da li razumete šta hoću da kažem?

JAGODA: Sigurni je imao teško detinjstvo?

POŠTAR: Bez oca i majke, po raznim domovima za siročad, pa vi vidite kako mu je bilo.

JAGODA: Bio je lišen roditeljske ljubavi kada mu je ona bila najpotrebnija?

POŠTAR: Bio je lišen i mnogih drugih stvari koji jedno detinjstvo čine detinjstvom u punom smislu te reči.

JAGODA: Ipak, izvukao se?

POŠTAR: Uz mnogo napora gospođo. Da je imao podršku, ko zna gde bi mi bio kraj. Da je bilo sreće, upisao bi fakultet... i završio bi ga. U to sam ubeđen.

JAGODA: Neverovatno. Odmah sam znala da je poseban. Ali da mu treba pomoć.

POŠTAR: I dan danas guta sve što mu dođe pod ruku. Prozu, poeziju, a naročito filozofiju...

JAGODA: Filozofiju?

POŠTAR: Koliko je samo puta noću, na putu ka svojoj memljivoj sobici, pogledao gore, u zvezdani svod nebeski i pomislio: "Bože, kako je onaj Kant imao pravo i rekao: Zvezdano nebo nad nama i moralan zakon u meni"...

Jagoda se sve više približava poštaru.

Predatorski glas i pogled.

JAGODA I ova preudobna sofa pod nama...

POŠTAR /uzmiče/ Molim?

JAGODA Neka maske padnu, momče. Ti si zapravo govorio o sebi...

POŠTAR Vi ste profesor filozofije, zar ne? Video sam na vašoj vizit karti.

JAGODA Ne gubi vreme, metaforo ženske sreće. Neko će naići...

POŠTAR Recite mi kako sam uspeo? Sigurno sam upecao na ovaj Kantov citat?

JAGODA: Neću se opirati, neću dozivati u pomoć, neću otići u policiju. Želim da ti pružim svu moju nesebičnu pomoć.

Krene da mu otkopčava poštarsku uniformu.

Na vratima se začuje zvono.

Jagoda se ne obazire.

Strastan, ljubavni zagrljaj.

Zvono se ponovi.

JAGODA Ne obaziri se. Mora da je poštar.

Ljubavna akcija je u toku.

POŠTAR Ali ja sam poštar...

JAGODA /zamamno/ Ne, ti nisi poštar. Ti si samo preoubučen u poštara...

Navali na momka još strasnije.

Zvono je prestalo.

Skidaju komad po komad odeće.

POŠTAR Toliko sam maštao o njoj sve ovo godine. I sada su moji snovi postali realnost.

JAGODA O kome, mili...

POŠTAR O ovoj fantastičnoj sofi...

Strasnu igru prekine pojava siluete koja se odnekud pojavi iznad sofe.

Elizabet u svom standardnom domino outfitu i raspoloženju.

ELIZABET Dobar dan...

Poštar i Jagoda skoče kao opareni.

JAGODA Ko ste vi? Kako ste ušli?

Krenu da se oblače postidjeni.

ELIZABET A ko ste vi? Vidim da ste uživali u ulogu poštara i napaljene domaćice. Oprostite što vas prekidam.

POŠTAR /uzmiče/ Ali ja sam stvarno poštar, šta vam je ljudi...

ELIZABET   Zaista? Pa to je sjajna vest. Nadam ste da ste ispoštovali proceduru i da ste zvonili dva puta...

JAGODA   Gospodjo, pitala sam vas. Ko ste vi i kako ste ušli ovde. Ja sam sestra od vlasnice stana.

ELIZABET   Čuvena Jagoda? Pričao mi je Uroš o vama.
Pruži Jagodi ruku.

ELIZABET   Elizabeta Stanivuk. Veliko mi je zadovoljstvo.

JAGODA   Ona perverzna drolja koja je Urošu popila mozak?

ELIZABET   Perverzna drolja? To tako ljupko zvuči. Da, ja sam ta nevaljalica. Uroš je bio toliko ljubazan da mi da rezervne ključeve od stana. Gospodja Pavlović, vidim nije tu? Obavila bih s njom ozbiljan razgovor.

POŠTAR   Gospodjo Jagoda, ako dozvoljovate, ja bih morao da krenem...

JAGODA   Vidimo se, u parku, u ponoć. U onom gustom žbunu. Šifra - Emenauel Kant.

Poštar, potpuno sludjen, izlazi.
Elizabeta i Jagoda ostajus same.
Elizabeta seda pored nje.
Neprijatna tišina.
Gledaju na sat.

ELIZABET   Gospodja Pavlović će uskoro?

JAGODA   Nadam se. Otišla je do Narodnog pozorišta.

ELIZABETA   /pauza/ Mogu li možda vama da prenesem ono što mi leži na duši?

JAGODA   Ako to isključuje ružan rečnik, skaradno ponašanje i perverzije, onda može. Ja sam znate, prosvetni radnik, i nisam sklona bludu i nemoralu.

ELIZABET   Vidim...

JAGODA   Recite brzo šta imate. Postaje jako neprijatno.

ELIZABET Radi se o Urošu. Nakon jutrašnje seanse, shvatila sam...

JAGODA Gde je on sada?

ELIZABET U našoj hotelskoj sobi. Dakle, nakon naše jutrašnje seanse, shvatila sam da je on čovek veoma opasnih namera. Poslušajte, molim vas...

Izvadi mobilni telefon, uključi ga.

ELIZABET Mislím, bolje je da ne gledate, zar ne? Samo slušajte...

UROŠ/off/ Možete me mučiti i prebijati, čupati i nokte i meso, ali ja vam ni jedno jedino ime neću odati! Po cenu života vam ga neću odati!

Čuje se tresak biča. Uroš jaukne. Čuje se Elizabetin glas.

ELIZABET/off/ Ne budi tako siguran izdajniče! Tek smo počeli da razgovaramo!

UROŠ:/off/ Jer šta je moj život naspram ideala za koje se borimo! Uostalom, ja ne priznajem vaš sud, priznajem samo sud napaćenog naroda! Radite samnom šta hoćete!

Tresak biča. Uroš jaukne.

ELIZABET:/off/ Ne reci to dva put, zažalićeš!

UROŠ:/off/ Kakva ste vi vlast? Diktatorska. Ko čini vašu vlast? Sve sam ološ i secikesa. Lažni ideolozi koji u ime ideologije, tlače i izrabljuju ovaj narod! Pitam ja vas, gospodine isledniče - dokle ćete tako? I dokle mislite da će slobodoumni ljudi ove zemlje trpeti vaš jaram!

ELIZABET:/off/ Nisi ti taj koji postavlja pitanja! Ko je spremao državni udar?! Poslednji put vas pitam!

UROŠ:/off/ To uopšte nije bitno! Poručite diktatoru da su dani odbrojani. Stićiće ga ruka pravde, to mu ja poručujem!

Čuje se tresak bića. Uroš jaukne.

ELIZABET/off/ Ti ćeš njemu da poručuješ...

UROŠ:/off/ A onda će svima nama napaćenim i poniženim, najzad svanuti. Posle toliko vremena bede i mraka, zasijaće sunce slobode i demokratije na horizontu... Živela demokratija! Dole diktator!

Opet se začuje bič.

ELIZABET: Dosta! Daću ti ja demokratiju!

Elizabeta konačno ugasi telefon. Ustane.

Jagida je u šoku, bleđa.

ELIZABET Nadam se da sada shvatate. Stvari su postale jako ozbiljne. Kao svaki savesni građanin, krenula sam u policiju da prijavim slučaj...

JAGODA U policiju? Nemojte, molim vas...

ELIZABET Možemo se igrati i poštara i domaćice i islednika i kažnjenika, sve je to ok, ali da državom nema šale...

JAGODA Ali gospodjo Stanivuk, on je otac dvoje sitne dece, nemojte, molim vas...

ELIZABET /zastane/ Što pre saznaju ko im je otac, bolje za njih, verujte mi...

JAGODA Recite šta treba da uradimo, preklinjem vas. Ako treba da sakupimo neki novac...

Elizabeta okleva par sekundi.

JAGODA U redu. Prenesite gospodji Pavlović da sam joj snimak upravo poslala na vajber. Razmisliću o

svojoj odluci. Osetljiva sam na decu. Do vidjenja...

JAGODA Imajte dušu, molim vas. Šta su ovi naši malecki bogu zgrešili...

Elizabet zastane na vratima.

ELIZABET I da ne zaboravim. Prenesite gospodji Pavlović da očekujem da reguliše naš hotelski račun. Soba 215. Hotel Moskva. To je najmanje što mogu da učinim za njih...

Izlazi.

JAGODA Svakako, svakako, ništa vi ne brinite...

Jagoda ostane sama. Najednom brizne u plač.Rida.

Posle nekoliko trenutak u stan ulazi Ksenija. Sa sobom vuče dve ogromne kese. Spušta ih besno na pod.

KSENIJA Sve sam uspela da iznajmim u pozorištu. I kostim Kraljević Marka i kostim Kosovke devojke, ali nigde nema njegovog buzdovana.

Jagoda je bez teksta. Sve joj se smučilo.

KSENIJA Kakav je to Kraljivić Marko bez buzdovana...

JAGODA /prekrsti se/ Od svega što se dešava ovde...ti si na nasla da se sekiraš zbog buzdovana Kraljevića Marka.

Mrak.

VI

RAZGOVOR O DECI

Na pozornici vidimo Uroša i Kseniju koji stoje zagrljeni. Ksenija je grli i ljubi svoga muža, raduje se što ga ponovo vidi. Kao da je ustao iz mrtvih. Utorak, predveče.

KSENIJA   Junače moj. Videla sam snimak. Nisi odao nijedno ime. Tako sam ponosna na tebe!

UROŠ   Vera u naše bolje sutra mi daje snagu da izdržim pakao kroz koji prolazim.

KSENIJA   Da ne brineš. Platila sam hotel gospodji i gospodinu Stanivuk.

UROŠ   Veoma sam srećan što smo mogli da pomognemo tim divnim ljudima.

KSENIJA   Sjajno si se držao. Ali opet, gospodja Stanivuk je možda u pravu. Zaista si malo preterao.

UROŠ   Šta je - i ti si od onih beskičmenjaka koji zabijaju glavu u pesak i nemaju nikakav politički stav?

KSENIJA   /pripreti mu prstom/ Koliko puta sam ti rekla da se maneš politike, bezobrazniče jedan?! Ovo ti je bio poslednji put! Misli pre svega na svoju decu!

Ksenija se najednom zagrcne.

Krene da kašlje.

Uroš joj pridje.

UROŠ   Šta ti je, mila...

KSENIJA   Kad pomenuh decu...bila sa jutros u centru za
brigu o porodici.

UROŠ: Je li? A zašto?

KSENIJA: Upozorili su nas da ako ovako nastavimo...

UROŠ   Šta?

KSENIJA   Socijalno će nam uzeti decu, Uroše! Eto šta!

UROŠ: Decu?

KSENIJA: Da decu. Našu decu. Bojana i Sandru.

Na ovu, u najmanju ruku, zabrinjavajuću vest, Uroš reaguje sasvim mirno bez panike.

UROŠ: Pa dobro, ja mislio ko zna šta je sad.

KSENIJA   Uroše, šta to pričaš?

UROŠ   Mislim...šta će nam deca?

Ksenija u šoku.

KSENIJA: Kako šta će nam deca?

UROŠ: Mogu ona i sama. Možda je to i bolje za njih.
Pre će se osamostaliti.

KSENIJA: Ne mogu da verujem. Gde je onaj brižni otac
koji je do juče živeo za svoju dečicu i
ispunjavao im svaku želju?

UROŠ: Ksenija, moram ovo da ti kažem... ali da se ne
naljutiš. Ti si se očigledno previše vezala za
decu. Moraš to malo da koriguješ.

KSENIJA: Uroše, osvesti se, molim te. Već su obavestili
nastavnike. Rekli su da budu krajnje pažljivi
prema njima dok se ne vrate.

Uroš zuri u nju.

UROŠ: Čekaj, a kako oni meni mogu da uzmu moju decu?
Kada sam ja... živ i zdrav?

KSENIJA: Stanari ne prestaju da zovu i da se žale... te ti sa drugom ženom, te ja sa drugim čovekom, te ovo, te ono...

UROŠ: Šta ovo, ono? Je l' ima nešto konkretno?

KSENIJA: Ima! I konkretno!

Ksenija obriše iznenadnu suzicu.

KSENIJA: Kažu na primer, da su žene iz zgrade počele da se osećaju nelagodno kada te sretnu na stepenicama...

UROŠ: Nelagodno! A zašto, molim te?

KSENIJA: Komšinica sa drugog sprata kaže da si je pre neki dan sustigao na ulazu i da si potom izjavio... kako život brzo prolazi.

UROŠ: Pa šta? Šta tu ima "nelagodno"?

KSENIJA: Ništa. Osim što si u tom trenutku imao lisice na rukama.

UROŠ: Lisice? A pa da. Elizabeta zaboravila da me otključa...

KSENIJA: I da znaš šta sve još... jedna kaže kako su ti oči u poslednje vreme nekako vodnjikave, druga da si joj disao za vrat, treća da...

UROŠ: Sve su to gnusne laže i klevete! Živimo u zgradi mediokriteta i njihovih saradnika penzionera! Sve je to njihovo maslo! Odavno ti govorim da treba da se selimo odavde.

Ksenija pokušava da se pribere. Digne glavu.

KSENIJA: A da mi stvarno nismo malo preterali Uroše? Možda ova sredina u kojoj živimo još uvek ne pristaje da razmišlja na naš način?

UROŠ: Ako ti pristaješ da razmišljaš na njihov način, onda ti i ja nemamo o čemu da razgovaramo Ksenija. To je sve što mogu da ti kažem.

KSENIJA: Ne pristajem, ko kaže da pristajem...

Pauza.

UROŠ: A tebi... šta su tebi nakačili? Sigurno su i tebi nešto?

KSENIJA: Jesu...

UROŠ: Šta?

KSENIJA: Da sam pušila u liftu...

UROŠ: Pušila si u liftu?

KSENIJA: Šta sad da radim... eto desilo se.

UROŠ: C, c c... kako te nije sramota. Ne mogu da verujem. Pa ti čak i ne pušiš, koliko znam.

KSENIJA: Ne pušim, ali eto... nešto mi došlo.

UROŠ: I je l' to sve? Je l' ima još nešto?

KSENIJA: Pa ima... imputirali su mi i da sam onog klinca s prvog sprata pitala...

UROŠ: Šta si ga pitala?

KSENIJA: Kada će već da izađe iz puberteta.

Pauza. Uroš gleda ispred sebe. Pogled mu je prazan.

UROŠ: Ja bar nisam dirao maloletna lica, Ksenija...

Ksenija mu padne u zagrljaj.

KSENIJA: Šta se ovo dešava s nama Uroše... kao da to nismo mi, nego neko drugi...

UROŠ: Polako, smiri se. Moguće da smo upali u malu krizu. To se svima dešava.

KSENIJA: Kako da se smirim kad hoće da nam uzmu Bojana i Sandru!

UROŠ: Ne boj se. Ne mogu oni tek tako... videćeš. Biće sve u redu.

KSENIJA: Kažu da smo nezreli i da pokazujemo znakove asocijalnog ponašanja...

UROŠ: Ja nezreo? /nasmeši se cinično/ Da nije tužno, bilo bi smešno. Moraću lično da odem tamo da razjasnim neke stvari. I to iz ovih stopa.

Uzima košulju i krene da se oblači.

KSENIJA: To bi bilo najbolje. Idi i objasni im. Je l' znaš gde je?

Ksenija pokušava da se malo pribere.

UROŠ: Znam, znam...nego...

KSENIJA Šta je, šta me gledaš?

UROŠ Sve vreme pokušavam da ti saopštim jednu divnu vest.

KSENIJA Kakvu vest?

UROŠ Gospodin i gospodja Stanivuk su me ljubazno pitali da li mogu privremeno, znači samo privremeno, da se presele kod nas? Hoteli su skupi, a oni nisu našli još ništa adekvatno...

KSENIJA Kod nas? A gde?

UROŠ Pa mislio sam - u dečiju sobu.

KSENIJA U dučiju sobu. A deca, gde će ona?

UROŠ Deca mogu kod nas. A mi u dnevnu sobu...

Ksenija kipti od besa.

KSENIJA Uroše, slušaj ovako...

UROŠ Ili još bolje, mogu neko vreme da idu kod deke i bake. To bi bilo najbolje rešenje...

KSENIJA Kod deke i bake?

UROŠ Vidi Ksenija. Ako si ti i dalje pristalica tradicionalnog braka i porodice gde deca ostaju da žive zauvek sa roditeljima, ja moram da ti kažem...

Ksenija ne izdrži, prodere se.

KSENIJA Ali oni imaju samo deset i dvanaest godina, čoveče božiji!

Uzme telefon, grozničavo krene da okreće neki broj.

UROŠ   Koga zoveš?

KSENIJA   Gospodju i gospodina Stanivuk. Želim da im kažem da od tog posla nema ništa...

Krene otimačina oko telefona.

UROŠ   Nemoj molim te Ksenija! Ja sam njima već rekao da si i ti saglasna!

KSENIJA   Zašto si ih lagao? Ko ti je dao dozvolu?

UROŠ   Zato što sam bio uveren da je moja žena, žena modernih shvatanja, a ne neka seljanka iz devetanestog veka!

Krene rvanje oko telefona.

Začuje se zvono na vratima.

Jedno, pa još jedno.

Ksenija i Uroš se primire.

UROŠ   To mora da su oni. Idem da otvorim.

KSENIJA   /brizne u plač/ Zar već? A ja htela da sklonim igračke iz dečije sobe...

Uroš odsečnim korakom odlazi do vrata.

Otvora ih. Na vratima poštar.

Unezveren, raščupan, fali mu rukav od poštarske uniforme.

POŠTAR   Gospodine Pavloviću...mogu li da udjem, molim vas. Nad amnom je upravo izvršeno seksualno nasilje...

UROŠ   Udji. Udji naravno...

POŠTAR   Branio sam se koliko sam mogao. Ali nije vredelo. Tu, u parku.

KSENIJA   Pa ko te je napao? Nije valjda onaj manijak počeo da napada i muškarce.

POŠTAR   Ne, nije on...

KSENIJA   Pa ko je...

Poštar se snebiva, gleda levo desno. Najednom, cikne.

POŠTAR   Vaša sestra Jagoda...eto ko je!

KSENIJA   Jagoda?!

POŠTAR   Bili smo i sinoć zajedno. Tu, u onom velikom
žbunu. Igrali smo se manijaka i slučajne žrtve,
prolaznice.

KSENIJA   Ona nije normalna. Priprema tu ulogu, odavno.

POŠTAR   Niste razumeli. Nije ona...
Spusti pogled.

POŠTAR   Ja sam bio slučajna žrtva, prolaznica. Mogu li
da dobijem šolju toplog čaja, molim vas?

KSENIJA   Svakako, svakako...

POŠTAR   Tražila je da zamenimo uloge. I eto, vidite me
sad...

Krene da drhti.

Ksenija ga uvija u cebe.

POŠTAR   Za sve sam ja kriv, ne krivite nju, molim vas.
/Urošu/ Juče sam uzeo sebi za pravo da joj se
lažno predstavim. Rekao sam zapravo, da sam ja
taj napasnik...

Pogleda značajno Uroša.

POŠTAR   Oprostite, molim vas gospodine Pavloviću. Cela
zgrada smatra da ste to zapravo...vi.

Uroš ga gleda u neverici.

UROŠ   Ja?

Na vratima se začuje zvono.

Uroš i Ksenija se zalede.

Zvono se ponovi.

Mrak.

VII

PREVASPITAVANJE

Sreda ujutru. Uroš i Jovan su u salonu doma Pavlovića. Jovan stoji na sred scene u srednjevekovnoj odori Kraljevića Marka.

Uroš, tek probudjen i vrlo začudjen ga radoznalo gleda. Ili preciznije - razgleda.

JOVAN Dobro jutro...

Uroš ga i dalje začudjeno gleda.

JOVAN To sam ja, Kraljević Marko...

UROŠ Kraljević Marko?

JOVAN Mislim - ne pravi Kraljević Marko, već...

UROŠ /nasmehi se/ A pa da. Naravno. Ksenijin čas istorije, potpuno sam smetnuo s uma.

JOVAN Još jednom - beskrajno hvala što ste mene i moju vernu ljubicu primili na konak.

UROŠ Je li bilo sve u redu? Kako ste proveli noć? Kosovka devojka je bila na visini zadatka?

JOVAN Šta da vam kažem. Zbog nje, evo kasnim u Kosovski boj.

Prigodan smeh obojice.

UROŠ Znači to je prava istina zašto je Kraljević Marko zakasnio na Kosovo...

JOVAN Na žalost, tako je...

Prigodan smeh.

UROŠ Može jedna kafa, dobri viteže?

JOVAN Samo da nije turska, molim vas...

Uroš ode da pristavi kafu.

UROŠ /prigodno/Sasvim razumljivo. Da napravim jednu i za Šarca? Pretpostavljam da je tu, ispred zgrade...

Usiljen smeh.

JOVAN   Ne hvala. On pije samo vino...

Opet smeh.

Uroš mućka dve neskafe.

Jovan seda pored njega.

JOVAN   Eh ta naš spontani, neodljivi humor. Samo izvire.

UROŠ   Samo neka izvire i samo neka teče, hvala bogu. Igra i šala koje ste uneli u kuću su nam doneli mnogo radosti i sreće.

JOVAN   Hvala vam najlepše još jednom. Ja vas ne zadržavam? Radni je dan, verovatno žurite na posao?

UROŠ   Ne, na žalost: Dobio sam otkaz.

JOVAN   Au, baš mi je žao...

UROŠ   Svadja sa glavnim arhitektom oko projekta, zamislite.

JOVAN   I odmah otkaz?

UROŠ   Arhitekta je bila žensko. /posramljeno/Ako me razumete. Moram sad da se potrudim da nadjem drugi posao. Situacija nije baš sjajna. Imamo još malo da otplatimo kredit za stan...

JOVAN   /prekrsti se/ Ne mogu da verujem. Kakva koincidencija. A ja sam taman hteo da vam ponudim jedan angažman...i to veoma dobro plaćen angažman.

UROŠ   /u čudu/ Vi se šalite...

JOVAN   Ni najmanje. Kao što znate, mi otvaramo uskoro naš institut...

UROŠ   Da. I?

JOVAN   Pa ništa. Ja vam nudim posao, gospodine Pavloviću.

UROŠ   Meni?

JOVAN Odlični uslovi, videćete. I da, da ne brinete. Nije ono na šta verovatno mislite. Nema dominacije, biča, izlaganja fizičkoj torturi...

UROŠ Šteta, a ja se taman ponadao...

Prigodan smeh.

Jovan mu vragolasto pripreti prstom.

Zatim se uozbilji.

JOVAN Nudim vam nešto potpuno drugačije. Radno mesto ispovednika...

UROŠ Ispovednika?

JOVAN Da. Vaš zadatak biće obučavanje naših brojnih pacijenata kako da najlakše i najbezbolnije prihvate poniženje.

UROŠ Interesantno, zaista.

JOVAN Mi smo društvo kukavica, konvertita i podanika, gospodine Pavloviću. Ja od vas tražim da ih ubedite da se oni osećaju dobro zbog toga. Kao što vidite, naša misija je veoma plemenita...

UROŠ Oprostite, ali ne poznajem metodologiju. Kako se to radi?

JOVAN Krenite od sopstvenog iskustva. To je najlakši način.

UROŠ Čekajte...ali ja nisam kukavica...

JOVAN Jeste li baš tako sigurni?

UROŠ Mislim da sam u više navrata dokazao da čvrsto držim do svojih principa.

JOVAN Ubediću vas u suprotno, gospodine Pavloviću /zagrmi/ Jer..kada vi, a zatim i vaši pacijenti shvatite... da vaše potčinjavanje sili koja vam preti nije slabost, već vrlina, onda smo pobedili! Biti lojalni podanik je zapravo vrhunski životni kvalitet, a ne mana. Pogledate se u ogledalo i kažite sebi: Ja sam jedno veliko ljudsko govno koje je imalo snage da

pristane na sve pretnje i ucene! Koliko samo
lepote ima u toj spoznaji

UROŠ Ali ja ne pristajem ni na kakve ucene,
gospodine Stanivuk!

Jovan mu se unese u lice.

JOVAN Već ste pristali na jednu.

UROŠ To nije istina! Nema te sile i novca koji će
slomiti moj nepokolebljivi karakter...

JOVAN Naš račun u hotelu? Platili ste ga vi umesto
nas. Zašto ste to učinili, gospodine Pavloviću?

UROŠ Čekajte, ali...

JOVAN Kako se to zove, nego ucena?

UROŠ /zbunjen/ Pa dobro, hteli smo samo da se
nadujemo dragim prijateljima u nevolji...

JOVAN To je najobičnija budalaština! Nismo mi nikakvi
drugi prijatelji! Potpuno nepoznatom paru koji
je tek pristigao iz Holandije, plaćate račun od
hiljadu evra u hotelu! Sami sebi ne verujete
dok izgovarate te reči...

Uroš zanemi.

Jovan mu se unese u lice.

JOVAN Vi ste se uplašili, gospodine Pavloviću. S
razlogom ste se uplašili. To je prava istina!
Ne daj bože da taj kompromitujući video snimak
ode tamo gde ne treba...

UROŠ Što jes, jes...

Jovan izvadi kovertu sa novcem iz sakoa.
Pruži je Urošu.

JOVAN Izvolite vaš novac nazad.

UROŠ Nemojte, molim vas...

JOVAN Naša pokazna vežba je gotova. Uzmite novac! On
pripada vama!

UROŠ Pa kad baš insistirate. Hvala.

JOVAN   A sada idemo i korak dalje. Vidite gospodine Pavloviću, Elizabeta i ja smo vredno radili i zaradili u Holandiji. I sada hoćemo da uložimo u našoj zemlji. Ali kada vidimo da ljudi bliski nama, a vi to jeste, imaju problem, mi hoćemo da taj problem rešimo. /dramatično/ Gospodine Pavloviću, ja vam sada nudim pomoć oko otplate vašeg stana...

Tajac.

JOVAN   Koliko je to novca?

UROŠ   Vi to ozbiljno?

JOVAN   Pitao sam vas - koliko je to novca?!

UROŠ   Oko dvadeset hiljada evra. Jeste li poludeli?

Jovan odlazi do ćoška, uzima jednu torbu, stavlja je na sto.

Otvara je. Unutra puno novca.

Uroš prebledi.

JOVAN   Izvolite. Ovde ima i nešto više, ali nema veze. Novac je sada vaš.

UROŠ   Gospodine Stanivuk, ja to jednostavno ne mogu da prihvatim. To je pre svega, nemoralno...

JOVAN   Ja vam naredjujem da to uradite! Mislite na vašu decu, pobogu!

UROŠ   /drhtavim glasom/ Pod kojim uslovima?

JOVAN   /vatreno/ Nema uslova! Činimo to čista srca, jer vas i Elizabeta i ja doživljavamo već kao svoju familiju!

Trenutak iščekivanja.

JOVAN   Osim jedne stvari...

UROŠ   Koje?

JOVAN   Ako biste mogli malo, samo malo...da korigujete vaš politički stav? Priznaću, nama je on, kao povratnicima zaista neprihvatljiv...

Uroš je oduzet. Ne zna kako da odreaguje na nepristojnu ponudu.

Jovan uzme kofer, ode sa njim u drugi deo salona.

JOVAN Kofer je sada ovde. Dodjite da ga uzmete!

UROŠ Ali gospodine Stanivuk, Elizabeta i ja, to je bila samo igra zapravo...

JOVAN Ja to nisam tako shvatio...

Uroš krene ka Jovanu.

JOVAN Četvoronoške, molim vas!

UROŠ Kako da ne. Razumem...

Uroš zastane, a onda poslušna naredbu.

Pada na kolena, krene da puzi ka novcu.

JOVAN Da li sada osećate kako je bilo Kraljeviću Marku, kada je uzeo zlatnike od turskog cara i postao turski vazal.

Tutne mu onaj kofer u ruke.

UROŠ /ozaren/ Ne znam za njega, ali ja se osećam odlično. Mene novac smiruje...

JOVAN To je prava i jedina istina zašto je Kraljević Marko, turski podanik zakasnio na Kosovo, gospodine Pavloviću! Učimo od istorije! Biti verni sluga je stvar dobrog, kućnog vaspitanja na ovim prostorima! /drekne/ Elizabet, pacijent je obradjen! Izvoli, tvoj je red!

Kao po komandi, u salon ulazi Elizabeta.

Uroš ustukne.

ELIZABETA /Urošu/ Dobro jutro. Šta radi moj nesalomljivi zaverenik?

Uroš se sakrije iza stole.

ELIZABETA Šta bi? Pa vi se mene plašite...

UROŠ /unezvereno/ Da...

ELIZABETA A zašto? Samo sam vas sinoć uljudno pitala zašto ste ostavljali onakve poruke na fejsbuku?

UROŠ Oprostite. Ne znam šta mi je bilo...

ELIZABETA /drekne/Da li je naš diktator kako ga vi zovete, lopov i ovejani kriminalac, kao što vi tvrdite?!

UROŠ Ne, naravno da ne. On vodi skroman i vrlo jednostavan život.

ELIZABETA Odlično. Od čega živi onda?!

UROŠ Od svoje još skromnije plate!

ELIZABET Vrlo dobro. Da li je ukinuo demokratiju, kao što vatreno trubite po mrežama?!

UROŠ Nije! Naprotiv. Mi smo uzor slobode za mnoge evropske zemlje!

ELIZABET Danas si vrlo kooperativan. Da čujemo odgovor na poslednje pitanje.../drekne/ko je spremao državni udar, vucibatino?! Hoću li najzad saznati?!

Uroš se trese kao prut.

Iščekivanje. Uroš pogledom traži Jovana.

UROŠ Gospodine Stanivuk, ja ipak ne mogu, prosto ne mogu. Kako ću jednog dana pogledati deci u oči kada shvate da je tata bio doušnik policije?

JOVAN Samo hrabro, gospodine Pavloviću. Prezir koji deca osećaju prema roditelja je superioran dokaz vašeg potpunog posrnuća.

ELIZABET Ko je spremao državni udar? Poslednji put te pitam?

Uroš krene da cmizdri.

UROŠ Ja. Ja sam ga spremao! Ali to nije bilo ništa ozbiljno. Ko sam ja? Ja sam samo jedan bedni inženjer koji voli mnogo da laje na mrežama umesto da je poslušao svoju ženu i manuo se politike. Oprostite, molim vas. Ja se tako bojim. Evo sada sam izgubio i posao, ne znam kako ću otplatiti kredit za stan. A ostalo mi je još malo...

Jovan i Elizabeta se zgleđaju.

ELIZABET /Jovanu/ Ovaj je postao potpuno neupotrebljiv.
Šta se desilo s njim?

JOVAN /Urošu, preteći/ Znaš ti vrlo dobro kako ćeš
sada da otplatiš stan, bedniče! Reci isledniku,
da si uzeo novac...

Uroš je na kolenima.

Ljubi im naizmenično stopala.

UROŠ Imajte milosti! Tako me je sramota da govorim o
tome. Ja sam krpa i ljudska mizerija i pokorno
vas molim da mi oprostite...

JOVAN Trudimo se, ali uložite poslednji napor!
Padnite još malo niže...

UROŠ Niže? Zar je moguće niže?

JOVAN Obećajte da ćete potkazati sve svoje prijatelje
i rodbinu koja se usudi da progovori nešto loše
o našem predsedniku...

UROŠ Hoću, hoću, čvrsto obećavam...

Jovan ode, sipa sebi čašu viskija.

Uroš se potpun raspištoljio na podu.

JOVAN Jako sam zadovoljan, gospodine Pavloviću.
Čestitam, dobili ste posao na našem institutu.
Predmet - "Uloga novca u prevaspitavanju
neprijatelja"

Eksira viski. Hukne.

JOVAN I da, da ne bude zabune. Novac je bio lažan.

Uroš se zaledi,

Jovan nazdravi.

Mrak.

VIII
BOJ NA KOSOVU

Pomračina na sceni.

Vidimo samo siluetu Jovana Stanivuka, i dalje obučenog u kostim Kraljevića Marka.

Čuje se njegov tihi zvižduk.

Jedan, pa još jedan glasniji.

Otvoraju se vrata od sobe.

Glavu promoli Ksenija sa svećom u rukama.

Obučena je u kostim Kosovke devojkke.

KSENIJA Fijuknu ti Marko, ili mi se pričinjelo?

JOVAN Dobar čuješ, Kosovko devojkko. Tiho zbori, da ne probudimo nejač...

Ksenija u odori Kosovke devojkke stidljivo kroči u salon.

U ruci drži plastični buzdovan - igračku.

KSENIJA /smerno/ Pogledaj šta sam medju Bojanovim igračkama, našla ja...

Pruža mu borbenu alatku.

JOVAN Buzdovan?

KSENIJA /nasmeši se/ Sad možeš na Kosovo ravno...

JOVAN Hvala puno Kosovko devojkko. Poslužiće ako da bog i sreća junačka...

KSENIJA Hoćeš li krenuti sad u boj presudni ti?

JOVAN /uzvrpolji se/ Moram ti prvo reći ja stvar jednu važnu. Al u poverenju strogom...

Nagne se nad njom.

Pre nego što izgovori, otvaraju se vrata od sobe treskom.

Na njima Uroš.

Na glavi ima tursku čalmu, u ruci džakče sa zlatncima.

UROŠ Kraljeviću Marko, ništarijo stara!

Ksenija cikne.

KSENIJA   Uroše, za ime boga, al me preplaši! Što nas
                      prekidaš? I šta ti je to na glavi?

Uroš robusnim koracima pridje Jovanu.

Zagrli ga.

UROŠ   /Jovanu/ To sam ja, car Murat.

JOVAN   /zapanjen/ Car Murat?

UROŠ   Doneh ti sledovanje tvoje. Džak pun zlatnika!

Nasmeši se, potapše ga po ramenu.

UROŠ   Nisam ja varalica ko vi Srbi. Zlatnici su
                      pravi. Alah mi je svedok...

Jovan je totalno zbunjen. Ne zna šta ga je snašlo.

Uroš mu se preteći unos u lice.

JOVAN   Ali...

UROŠ   Uzmi novce i dalje ruke od Kosovke devojke,
                      bitango jedna!

Krene da ga izguruje ka izlazinim vratima.

JOVAN   Gospodine Pavloviću, molim vas da pazite na vaš
                      rečnik...

Ksenija cikne.

KSENIJA   Uroše, šta ti je, ostavi čoveka na miru!

UROŠ   Dosta si ti nas ovde varao i zamlaćivao! Uzmi
                      novac i nestani! I dalje ruke od moje žene!
                      Jesi čuo?

Jovan je izguran do samog ulaza.

Ksenija se umeša, pokušava da zaštiti Jovana.

Uroš je medjutim, uporniji.

Izgura napokon Jovana napolje.

Ledjima stane na vrata sav zadihan.

KSENIJA   Zašto ga isterao, budalo jedna?! Šta ti je
                      skrivio?!

Krene da ga udara gde stigne.

Uroš je jači. Savlada je.

UROŠ   On će meni da daje lažne pare.

Ksenija najednom ustukne.

KSENIJA   Kakve sad pare?

Ode brzo dečije sobe.

Vraća se.

KSENIJA   Uroše, pa ti si njemu dao Bojanove i Sandrine
zlatnike?!

UROŠ   Jesam, pa šta? Neka vidi kako car pošteno
plaća.

KSENIJA   ...koje su im baka i deka dali na rodjenju!

UROŠ   Slušaj me ovako, Ksenija...

KSENIJA   I svake godine dodavali po jedan...

UROŠ   Šta će deci pare? Treba drugačije da ih
ih vaspitamo. Materijalne vrednosti ne smeju
biti u prvom planu.

KSENIJA   Ostavi više moju decu na miru, besprizorniče
jedan ! Ne mogu više da te slušam!

UROŠ   Ja besprizornik?

KSENIJA   Da si odmah nazvao Jovana i lepo mu se izvinio...

UROŠ   Ja njemu da se izvinim? O lude li Srпкиnje...

KSENIJA   Znaš šta, Uroše? Posle svega, mogu da ti kažem
da si ti si jedan najobičniji varvarin. I to
turski. Eto šta si ti...

UROŠ   /pobesni/ Jesam! Kako si pogodila? Ljubomorani
sam kao čopor besnih, turskih pasa! To je prava
istina! Ne mogu više da se pretvaram!

Ksenija zanemi.

Urošu je pukao film. Nastavi da galami.

UROŠ   Proklet bio dan kada smo se upustili u sve ovo!
Trpeo sam, sad više ne mogu! Tek će on da vidi
koliki sam varvarin ako te pipne još jednom!

Krene ka njoj, Ksenija ustukne.

UROŠ   Znaš šta ću da mu radim? Seći ću ga komad po
komad. Prst, po prst, a onda prelazim na noge i
ruke. Kad to završim, nabiću ga na kolac...

Ksenija pilji u njega.

KSENIJA Uroše, ja počinjem da se ozbiljno plašim tebe. Unosiš mržnju i agresiju u ovu kuću. Sa tom čalmom na glavi, izgledaš još strašnije. Molim te skini je.

Ustukne od njega.

KSENIJA A i onako. Sve vreme strahujem da odnekud ne naidje Miloš Obilić i proburazi te...

Uroš se napokon trgne.

Brzo skine čalmu sa glave.

KSENIJA Da čujem, Turčine. Šta ti imaš protiv nas, Srba? Zašto nas toliko mrziš?

Uroš zagnjuri glavu u šake.

UROŠ Oprosti, ljubavi, ja ovo više ne mogu da izdržim. Ljubomora mi muti razum, razjeda dušu i telo...

KSENIJA Gde smo mi to toliko pogrešili da sada toliko iživljavaš nad nama, je li Uroše?

UROŠ Molim?

KSENIJA Smeta ti što sam se ja zaljubila u pravog srpskog viteza! Oslobodioca! Istorijsku ličnost koji insiriše generacije nas da ostanemo čvrsti, nepokoreni i nepotkupljivi...

Uroš je zabezeknuto gleda.

KSENIJA Reci Uroše. Je l reč Srbija možda zabranjena u ovoj kući? Hoćeš li i mene, kao Srpkinju, da isečeš na komade? Je l trebam da se stidim svog porekla? Hajde, progovori...

UROŠ Šta ti je ženo?

KSENIJA Dok si ti pravio kupleraj u ovoj kući, ja sam se, uz Jovanovu nesebičnu pomoć, vratila izvornim vrednostima. Vratila sam se mojoj Srbiji. Ne stidim se ja moje zemlje, kao ti. I zato slušaj šta ću ti reći: /drekne/ Ne dam Kraljevića Marka! Je l ti to jasno!

Uroš je zabezeknut, bez teksta.

Ksenija klekne, spoji šake.

Zažmuri.

KSENIJA   Kada zažmurim, vidim tog neustrašivog konjanika kako jezdi slobodnim srpskim zemljama. Orošene sapi njegovog najboljeg prijatelja Šarca presijavaju se na jutarnjem suncu. Marko ga podbode, Šarac se da u galop. Žure obojica ka Kosovu ravnom, u veliki boj. Ko dva brata rodjena. Jedan čovek, drugi plemenita životinja...

UROŠ   Ksenija, ljubavi, oprost. Meni nije dobro, al vidim da tebi stvarno nije dobro...

Ksenija se lagano pridigne.

Uvredjena.

KSENIJA   Ti se meni sada rugaš?

UROŠ   Ne rugam ti se, mila. Samo ti pošteno priznajem da mi se smrklo pred očima i da ne mogu više...

KSENIJA   Možeš, možeš, pishopato jedan...

UROŠ   Nisam ja psihopata...

KSENIJA   Jesi, jesi. Znaš šta mi je jutros rekla frizerka, kad sam išla na feniranje? "Lako je vama komšinice. Kad vam je muž seksualni manijak..."

Uzme slušalicu od telefona, tutne Urošu u ruke.

KSENIJA   Izvoli. Ako me još malo voliš, zovi Jovana i izvini mu se. Budi ti vitez i čestitaj boljem od sebe...

Drhtovom rukom rukom, Uroš lagano uzima slušalicu.

Niz obraz mu se sliva suza.

UROŠ   Halo? Gospodine Stanivuk...vi ste? Ja želim da vam se...ako je ikako moguće izvinim...molim? Ne možete sada pričate? U policiji ste? Čestitam. Ostanite što duže tamo, molim vas. Ne, ne

oprostite...izletelo mi je. A zašto ste u policiji? Molim? Raspituju se za mene? Čekajte, a zašto se raspituju za mene...halo, halo?

Spusti slušalicu.

UROŠ   Veza se prekinula.

Hrišćanski mir na njegovom licu.

UROŠ   Policija se raspituje za mene, Ksenija...

U tom trenutku se začuju policijske sirene.

Sirene postaju sve glasnije i glasnije.

Uroš i Ksenija zaneme. Osluškuju,

Čuje se buka u hodniku zgrade.

Najednom, snažno se otvaraju vrata od stana.

Poštar provaljuje unutra.

Uperi prstom u Uroša.

POŠTAR   On je taj seksualni manijak! Hapsite ga!

Odnekud se stvori Elizabeta.

Vadi lisice iz svog standardnog "tool kit-a".

ELIZABET   /Urošu/ Ako dozvoljavate, dok ne dodje policija, biću ja policija, gospodine Pavloviću...

Pokušava da mu stavi lisice na ruke.

Komešanje, Uroš pokušava da izmigolji.

Ne uspeva. S ledja ga snažno drži poštar.

Stavi mu lisice na ruke.

Izvode ga napolje.

UROŠ   Ksenija, volim te! i uvek ću te voleti! Reci dečici da je tata na službenom putu!

Ksenija ostane sama na sceni.

Mrak.

IX
DROGA

Na sceni, u domu Pavlovića, sama Jagoda. Četvrtak,
oko podneva.

Očigledno je krenula potpunom stranputicom.

Puši marihuanu.

U salon ulazi Ksenija u penjoru. Donosi dve kafe
na poslužavniku. Kada spazi da Jagodu, ukopa se u mestu.

KSENIJA   Jagoda, šta radiš to?

Pridje sestri, mirisne dim, pokušava da ga detektuje poreklo.

JAGODA   Šta radim? Drogiram se. Eto šta radim.

KSENIJA   Marihuana...

JAGODA   Da, marihuana. Kako posle svega što ti se
dešava da ostanem normalna...

KSENIJA   Sram da te bude...

JAGODA   Izvini sestro, molim te. Izvini što
saučestvujem u raspadu tvog braka i života.
/krene da se kikoće/ Cela škola je na ovome, pa
da probam i ja.

KSENIJA   Ugasi to smesta! Mojoj sestri ne priliči ta
srednjoškolska droga.

JAGODA   Evo, gasim.

KSENIJA   Imam ja nešto bolje...

JAGODA   Je li? A šta to?

Vadi jedan mali pkaetić. Stavlja na sto.

KSENIJA   Kokain, normalno...

JAGODA   Kokain? Pa to je sjajno. Mogu ja malo?

Ksenija istrese sadržaj, razvuče crtu po stolu.

Izvadi slamčicu. Šmrkne iskusno.

KSENIJA Naravno. Da te više nisam videla da konzumiraš te jeftinjake!

Jagoda se priključi.

Obe strasno i sa velikim uživanjem šmrču kokakin.

KSENIJA Muž seksualni manijak mi je u zatvoru, deca prelaze kod bake i deke, u stanu nam borave neki čudni ljudi, šmrčem kokain, a meni je dobro čoveče! Baš mi je dobro!

JAGODA I meni je dobro !

KSENIJA Jeeees!

JAGODA Pazi sad: Kurac, pička, govno, sisa!

KSENIJA Bravo Jagoda, bravo! Kad već propadamo, neka to bude sa psovkom na usnama!

Muzika, krenu da djuskaju po stanu.

Penju se na sofu, igraju "dirty dancing", očigledno pod uticajem opijata.

Muzika lagano prestaje.

Ksenija promeni raspoloženje za 360 stepeni.

Brizne u plač.

KSENIJA Moj muž, seksualni manijak. To je tako strašno...

Ksenija padne sestri u zagrljaj. Ona je tapše po ledjima.

JAGODA Hajde, hajde. Nije to tako strašno, mila...

KSENIJA Pitam se gde sam pogrešila sve ove godine...

JAGODA Nigde draga. Neće on ništa priznati, ne brini.

KSENIJA Ma priznaće on, znam. Takav je čovek. On na kraju uvek sve prizna...

JAGODA Pa i da prizna, šta ima veze. Seti se da nijednoj nije falila dlaka s glave...

KSENIJA Ja sam kriva za sve. Očigledno da mu nisam bila dovoljna...

Prisloni glavu na Kseniju.

KSENIJA   Jadna moja dečica, kakve roditelje imaju. Da stvar bude još gora, juče me suspendovali s posla...

JAGODA   Je li? A zašto?

KSENIJA   Šrmknula sam par puta u toaletu. Eto zašto. Baš kad je naišao direktor...

JAGODA   Au...

KSENIJA   Jagoda, ja se užasno osećam, ne znam šta da radim. Kako ću deci na oči. Pomišljam na najgore, veruj...

JAGODA   Samo polako, draga moja. Ništa ti ne brini. Deca će biti ok. Na svu sreću - tu je tata..

Ksenija je belo pogleda.

U stan ulazi Jovan Stanivuk.

Veseo, skida mantil, pridruži im se u salonu.

JOVAN   Donosim vam dobre vesti, devojke, baš dobre...

KSENIJA   /skoči/ Jovane! Tako sam srećna što vas vidim!

JOVAN   Delim vašu radost.

Opazi kokain na stolu.

JOVAN   Mogu ja malo?

KSENIJA   Svakako, izvolite...

JOVAN   Biće sve u redu s našim carem Muratom...to su te dobre vesti.

Jovan se rutinski počasti malo.

JOVAN   /pokaže svoj mobilni telefon/ Gori instagram. Pogledajte...

Ksenija i Jagoda se zbiju nad telefonom.

JOVAN   Stotine žena se nalaze ispred istražnog zatvora gde se nalazi Uroš. Protestuju. Pogledajte.

Prevlači prst preko ekrana.

JOVAN   Evo, tu je i moja Elizabeta. Ova što nosi transparent. Traže da ga oslobode...

JAGODA   Pa to je sjajno...

KSENIJA   A zašto da ga oslobode? Je l zaista nevin?

JOVAN Vidite natpis na transparentu, šta piše?

JAGODA /čita/ Zašto samo Vračar? Ne razumem...

JOVAN Kako ne razumete? Tu su žene i sa drugih beogradskih opština. Voždovac, Palilula, Obrenovac. Protustuju jer je Uroš operisao samo na Vračaru...

KSENIJA Meni ovde više ništa nije jasno. Je li moj stvarno taj napasnik, ili nije?

JAGODA /za sebe/ C,c,c ove jadrnice iz predgradja bi da se takmiče sa nama Vračarkama...

JOVAN Ksenija draga. To više nije ni bitno. Bitno je da je vaš muž vratio nadu usamljenim ženama u ovom gradu. Ovo je postao grad bez seksa, grad zabrinutih muževa koji zure u svoje mobilne telephone, prazne novčanike i kvote u kladionicama. Budite ponosni na njega...

JAGODA Gospodine Stanivuk, svaka vam je zlatna. Uz sve to, moj bivši muž mi je stalno recitovao rusku poeziju iz devetnaestog veka...

JOVAN /Kseniji/ Ali da bi ga konačno oslobodili, ja vas molim da sada i vi posvedočite da je on uvek bio uzoran otac i suprug...

KSENIJA Uroš? Pa jeste, oduvek je bio takav...

JOVAN Recite to u kameru, molim vas...

Jovan uperi telefon u nju.

KSENIJA Pa šta da kažem?

JOVAN Gospodjo Pavlović, da li je vaš muž bio odan svojoj porodici, supruzi i deci?

KSENIJA Da, jeste.

JOVAN Da li vas je nekada prevario?

KSENIJA Sa sigurnošću tvrdim - nije. Mi smo uvek bili, pre svega odani prijatelji...

JOVAN Da li vas je nekada možda tukao i maltretirao?

KSENIJA Taman posla...

JOVAN /šapatom/ Možda ipak ponekad. Da bi zvučalo uverljivije...

KSENIJA Ne razumem...

JOVAN /šapatom, protestuje/ Ljudi moraju da vam veruju...kako ne razumete?

KSENIJA Ali on mene nikad nije tukao...

JOVAN To niko nećete poverovati. Misliće da lažete.

KSENIJA Ok, mislim da sad razumem...

Nakašlje se, kez pred kamerom.

KSENIJA Zarad istine, samo nekad bi me mlatnuo, ali to nikad nije bilo tako strašno...

JOVAN /šapat/ Odlično. Sad recite da je samo vas maltretirao, nijednu drugu...

KSENIJA I koliko ja znam, samo mene je tukao, nije nijednu drugu ženu...

JOVAN /šapat/ I zakleo se da će do kraja života tući i maltretirati samo vas...

Ksenija pogne glavu.

Samo što ne zaplače.

KSENIJA Ne mogu više, oprostite...

JOVAN /šapat/ Odlično, samo vi plačite sad...

Ksenija brizne u plač. Nezaustavljivo.

Jovan trijumfalno ugasi telefon.

JOVAN Bravo Ksenija, bravo. Vaše svedočenje će biti krunski dokaz da ga oslobode, siguran sam...

KSENIJA Sama pomisao da će do kraja života tući i maltretirati neku drugu...me čini užasno ljubomornom...

JOVAN Sve je u redu, smirite sad. Biće sve kako treba..

I Jagoda se najednom rasplače.

Jovan se okrene ka njoj.

JOVAN Šta je sad s vama? Zašto vi plačete?

JAGODA   A šta je s nama razvedenim i usamljenim ženama?
Ko će nas da bije i maltretira...

Jovan pomazi Kseniju.

JOVAN   Ne gubite, Jagoda. Neko će se smilovati,
sigurno.

Zagrli ih obadve.

JOVAN   Hajde devojke, samo veselo, molim vas.

Začuje se zvono.

Ksenija ode da otvori.

Na vratima poštar.

KSENIJA   Opet ti? Šta je sad? Preseli više kod nas, da
poštedimo to jadno zvono...

Poštar uoči Jagodu.

Krene da zamuckuje.

POŠTAR   Imate dopis...od izvršitelja, gospodjo Pavlović.

KSENIJA   Od izvršitelja?

POŠTAR   Da...po nalogu banke, hoće da vam zaplene stan. I
vi i gospodin Pavlović ste ostali bez posla.
Znate kako to već ide. Odmah reaguju.

KSENIJA   Hoće da nam zaplene stan? /seda na sofu, samo
što se ne sruši/

KSENIJA   Jagoda, je l ti čuješ ovo?

JAGODA   Ko je taj izvršitelj, da mu ja pokažem...

Ustane, ustremi se ka poštaru.

JAGODA   Ti si taj?!

POŠTAR   Ne, nisam, ja sam samo...

JAGODA   Hajde, zapleni mene ako smeš!

Poštar pada ničice.

POŠTAR   Nemojte opet, molim vas gospodjo Jagoda, nisam
ja izvršitelj. Ja sam samo poštar, kao što
znate...

Jagoda krene da ga juri po stanu, poštar beži.

JAGODA   Ne, ti nisi poštar. Ti si samo preobučen u
poštara. Hajde, izvrši šta si naumio! Ostavi
moju sestru na miru!

Poštar beži glavom bez obzira.

POŠTAR   Ali...

JAGODA   Gde bežiš?

Jagoda ga vija oko stola.

POŠTAR   Nemojte, molim vas...

JAGODA   Budi junak i zapleni mene, a ne stan, kukavico!

Poštar se, u panici nekako iskobelja iz stana.

Jagoda kipti od besa.

Zatvara vrata od stana.

JAGODA   Šta je, ne smeš! Jaki ste samo na rečima! Nemoj
da ja krenem da izvršavam. Provešćeš se gore
nego juče u parku! Jesi čuo?!

Seda pored Ksenije.

Psuje sebi u bradu.

Jovan šmrče kokain.

Jagoda uzme cevčicu i ona se malo počasti.

Ksenija plače.

JOVAN   Gospodjo Pavlović, ako ste i vi ostali bez
posla, ništa ne brinite. Imam ja odličnu
poslovnu ponudu za vas...

Šmrkne poslednju crtu sa guštom.

JOVAN   Rad u visokoškolskoj ustanovi. Da se pohvalim.
Naš institut je upravo dobio akreditaciju i
postao fakultet. Čekamo još samo profesora
Pavlovića koji je trenutno na specijalizaciji u
zatvoru...

Jagoda i Ksenija ga belo pogledaju.

Mrak.

X
SAMO UMERENO

Salon Pavlovića, petak oko podneva.

Scena se osvetli.

U stan ulazi Uroš. Sav zadihan. Lepo obučen.

Ispred vrata, u stanu, stoji Ksenija. Na sebi ima neku jednostavnu uniformu, borosane.

Očigledno ga je očekivala. Stoji sa poslužavnikom u rukama.

Posluži supruga slatkim od dunja.

KSENIJA   Profesore Pavloviću. Dobro došli kući!
                          Poslužite se, molim vas.

Uroš se posluži slatkim.

UROŠ   Uh. Jedva sam se iskobeljao od onih žena. Dome, slatki dome. Čekaj, a zašto me zoveš profesore? I zašto mi se obraćaš na vi?

KSENIJA   Pa ovo je sada naš fakultet. Više nije institut. A vi ste profesor.

UROŠ   Je li? A ti? Šta si ti?

KSENIJA   Ja sam za sada ponosna čistačica. Pogledajte samo kako sam lepo sredila stan. Sve se blista. U dečijoj sobi je ispovedaonica, u našoj mučionica, a u kuhinji je studentska menza i čekaonica.

UROŠ   Izvini, ali ne shvatam. Zar ovo nije naš dom? Gde ćemo mi da živimo?

KSENIJA   /snebiva se/ Pa ovde. Gospodin i gospodja Stanivuk su nas zamolili da fakultet za prvo vreme bude kod nas. Vračar je idealna lokacija.

UROŠ   Pa lepo, baš lepo...

KSENIJA Osim toga, u gradu su ogromne gužve u saobraćaju. Da ne gubimo vreme na relaciji kuća-posao.

UROŠ Pametno. Evo i ja putujem iz zatvora satima.

KSENIJA Studenti vas već čekaju u menzi. Šta da im kažem?

UROŠ Odlično, sad ću ja. Nego, otkud ti čistačica?

KSENIJA Ne brinite. Dekan kaže da je to samo privremeno.

UROŠ Dekan? Koji dekan?

KSENIJA Gospodin Stanivuk, naravno. On je dekan. Trudi se da pronadje neko rešenje jer imam višak kvalifikacija. Meni, za sada, to uopšte ne smeta.

UROŠ Slažem se. Ne treba se stideti ni jednog posla. Tako sam ponosan na tebe, Ksenija.

KSENIJA I ja na vas, profesore. A sada mi recite ono što nas sve zanima. Jeste li vi taj seksualni manijak, ili niste?

UROŠ /u neverici/Za koga me ti smatraš, mila? Naravno da nisam...

KSENIJA Hu, dobro je. Zamislite koliko bi taj podatak štetio vašoj reputaciji?

UROŠ ...iako, ako ćemo iskreno, malo mi je žao što nisam.

KSENIJA Pardon?

UROŠ Biću iskren. Kada sam video sve one žene ispred zatvora kako vatreno protestuju, bio sam veoma tužan što moram da ih razočaram i kažem im - ne ja nisam taj.

KSENIJA Moram da kažem da sam i ja malo zatečena...

UROŠ Dugo sam razmišljao u zatvoru, Ksenija. Imam utisak da sve ovo nije slučajno. Ja sam morao da se dogodim. Što kažu - da me nema - trebalo

bi me izmisliti. I izmislili su me. Iako, kad pogledam svoje postupke unazad, da, zaista ima nešto nastrano u meni. /pogleda je urokljivo/ Evo i sada, dok te gledam...osećam kako ova akademska atmosfera raspaljuje najniže porive u meni...

Krene ka njoj, Ksenija uzmiče.

Jure se oko sofe.

KSENIJA   Šta ti je, Uroše, jesi li normalan? Ovo je fakultet!

UROŠ   Pa upravo zato!

KSENIJA   Obuzdaj se, molim te! Tu su studenti koji te čekaju...

Najednom, zazvoni mu telefon.

Uroš se javi.

UROŠ   Oprosti, samo da se javim...halo? S kim ima čast? Tv produkcija - "Nesanica? Lepo. Kako mogu da vam pomognem? Da li sam zainteresovan da udjem u realty šou? Kao seksualni manijak? /Kseniji, šapatom/ Eto vidiš, šta sam ti rekao. /u slušalicu/ Oprostite, samo se konsultujem sa ženom. A kakvi su uslovi, ako nije tajna? /napravi grimasu/Au, pa to je baš puno novca. /šapatom, Kseniji/ Ne smem da ti kažem koliko nude. Molim? Da li je možda zainteresovana i supruga? Zašto ne bi bila? To vam je završeno, što kažu. Šta ste rekli? Da li se drogiram? /uožbilji se/ Ne, ne drogiram se. Je l to može biti problem?

Ksenija gestikulira, pokušava da mu nešto kaže mimikom.

UROŠ   Samo trenutak, molim vas...

KSENIJA   /glasni šapat/ Ja se drogiram, reci im...

UROŠ   /ozaren, u slušalicu/ Dobre vesti. Moja žena se drogira! Kako da ne. Ni za mene nikad nije

kasno. Ništa vi ne brinite, smatrajte to završenim...do vidjenja.

Isključi telefon, pogleda značajno Kseniju.

UROŠ   Čekaj...a od kad se ti to drogiraš? Što mi to odmah nisi rekla?

KSENIJA   /sramežljivo/ Pa od skora. Bilo me sramota da ti priznam.

UROŠ   A šta si uzela, ako nije tajna?

KSENIJA   /pogne glavu/ Dao mi dekan samo malo kokaina...

UROŠ   Kokaina? A meni? Ništa...

KSENIJA   Nemoj tako glasno Uroše, molim te. Na fakultetu smo. Da kažem studentima da udju?

UROŠ   Stvarno smo otišli do djavola, Ksenija, ako su i čistačice počele da se drogiraju po fakultetima! I to onda kriju od profesora! /pada u vatru/ U ovoj državi - mnogo je truleži! Najčistiji su kontejneri. Ovaj fakultet mora da bude mesto preporoda, mesto radikalnog razlaza sa lažnim vrednostima! Drugim rečima, ako čistiš, onda čisti do kraja, koleginice. Nemoj da sam naišao neku zaostalu prašinu, molim te...

KSENIJA   Ništa vi ne brinite, profesore, čistim kao u svojoj kući.

UROŠ   Odlično, hvala. Uvedite mi sada prvog studenta...

KSENIJA   Odmah profesore...

U salon ulazi Elizabeta.

Obučena kao prava studentkinja.

Kratak minić, bodi, žvaće žvaku.

ELIZABETA   /veselo/ Dobar dan profesore. To sam ja, Elizabeta...

Uroš pilji u nju. Neverica.

Elizabet prekrsti noge, izazovno.

ELIZABETA ...u uloži mlade studentkinje, spremne na sve...ne bi li se što pre dokopala diplome.

UROŠ Kakav je to neposredan nastup, koleginice? Niste na ulici, već na fakultetu. Bacite tu žvaku, molim vas.

ELIZABETA Ups, izvinite. Naravno.
Ispljune žvaku u papirić.

UROŠ Moramo biti pristojni tokom nastave, molim vas...

ELIZABETA Oprostite, neće se više ponoviti...

UROŠ Recite Elizabeta. Šta vas muči?

ELIZABET Došla sam da vam se ispovedim.

UROŠ Samo izvolite. Tu sam da vam pomognem.

Pauza.

ELIZABET Vidite profesore, ja sam vas mnogo lagala. Kao prvo, ja se uopšte ne bavim aerobikom.

UROŠ To nije lepo, koleginice. /pripreti prstom/
Zašto ste to učinili? Čime se stvarno bavite?

Elizabeta okleva.

ELIZABET Ako vam to kažem, moraću da vas ubijem...

UROŠ Nemojte da grešite dušu. Opustite se, molim vas. Ovo je ispovedaonica. Potpuna diskrecija je zagarantovana.

ELIZABET /najednom/Ja radim za policiju, profesore...
Tajac.

UROŠ Šta je tu novo, oprostite?

ELIZABET Za pravu policiju...

UROŠ Pravu, pravcatu?

ELIZABET Da. Odeljenje za seksualne delikte.

UROŠ Seksualne delikte?

ELIZABET Zar to nije više nego očigledno?
Uroš blene u nju.

Elizabet vadi lisice. Baci ih ispred njega.

ELIZABET Pogledajte. Ovo su prave lisice, a ne igračke iz seksi šopa...

Uroš isrobava lisice. Škljocne par puta.

UROŠ Vidi se kvalitet, u pravu ste...

ELIZABET Vi ne razumete koliko je situacija ozbiljna. Seks je najveća pošast ove zemlje!

UROŠ Seks?

ELIZABET Narod ga više uopšte ne konzumira! Natalitet u drastičnom padu! Ako nešto hitno ne učinimo, uskoro ćemo nestati kao nacija!

Nagne se ka njemu.

ELIZABET Da ne pričam o drugom hroničnom problemu. Manjak seksa, znači višak politike. I to one pogrešne! Je li sad shvatate zašto smo kolega Jovan i ja morali morali da se javimo na oglas koji ste dali na internetu?

UROŠ Kolega Jovan?

ELIZABET Toliko ste bljuvotina o našem predsedniku izneli na mrežama, da je to postalo nepodnošljivo!

UROŠ Jeste vala. Ja kada krenem da rešetam, ne umem da stanem...

ELIZABET Na svu sreću, stali ste na vreme. Pritisak je urodio plodom. Postali se veoma kooperativan član naše akademske zajednice.

UROŠ Dobro je. Da se prekrstim, hvala bogu...

ELIZABET Umerenih političkih shvatanja. To nam je svima potrebno. Umerenost. Razumete? Kritikujte, ali umereno, molim vas.

UROŠ Trudim se da opravdam vaše poverenje. Na jedan umeren način, naravno.

ELIZABET Odlično profesore. Ulažemo puno nade u vas. Vi treba da budete uzor generacijama koje dolaze.

ELIZABET /uzdahne/ A sada ono glavno, zbog čega sam ja ovde....

UROŠ Sav gorim da čujem...

ELIZABET Vidite...tokom naših zajedničkih seansi, ja sam se potpuno neočekivano, neobjašnjivo, van svih procedura i pravila...

Krene da mu se približava.

ELIZABET Zaljubila u vas...

Uroš je preneražen. Uzmiče.

UROŠ U mene?

ELIZABET Do ušiju. Vi ste sve ono što ja nisam! Moralan, obrazovan, čestit i nekorumpiran! Osim toga, ovaj odnos studentkinja-profesor me sada užasno uzbuđuje. Teško izdržavam da vas ne lišim slobode...

Uroš pokušava da se odbrani.

UROŠ Koleginice, nemojte molim vas...

ELIZABET Gubim kontrolu, ne zamerite. Ne sećam se kad sam bila ovako napaljena. Možda jedino onda, kada ste onako strasno, nepoklebljivo, na ivici patetike, branili svoje vatrene opozicione stavove!

UROŠ Čuvajmo dostojanstvo nastave! Prekinite, kad vas lepo molim...

ELIZABET Ta vaša revolucionarna priroda koja prkosi sili, spremna da izgubi sve, je potpuno neodoljiva! Sva se tresem od uzbuđenja!

Elizabeta mu skida kravatu, otkopčava košulju.

ELIZABET Uzmite me profesore, radite sa mnom šta hoćete! Biću vaša sluškinja! Vodite me u Holandiju, u kojoj nikad nisam bila! Ja sam na prvom mestu žena, a tek onda policajac!

Uroš nekako smogne snage, i onako razdrhljen se nekako iskobelja iz njenog zagrljaja.

Uzalud, Elizabet ga povuče za kravatu i vrati nazad na trosed.

Opkorači ga i krene da dejstvuje.

Na vratima se pojavljuje Ksenija.

Bleda kao krpa.

KSENIJA Uroše!

Uroš i Elizabeta se trgnu.

Momentalno se rastave.

UROŠ Izvini, Ksenija. Nikako da se izborim sa policijom.

KSENIJA Stigla su deca...sad smo se čuli.

UROŠ Deca? Najzad. Baš se radujem.

Elizabet kupi svoje stvari. Pokupi se i nestane.

KSENIJA Sačekali su ih baka i deka...

UROŠ Pa to je sjajna vest. Ništa bez bake i deke...

KSENIJA A onda se desila jedna strašna stvar...videli su malopre najavu novog realitija na televiziji. U kojoj ti i ja igramo glavne uloge...

UROŠ Je li? Zar već...

KSENIJA Znaš li kako se zove serijal?

UROŠ Kako?

Ksenija padne na kolena. Zagnjuri ruke u šake.

KSENIJA Psiho i fuksa idu na medeni mesec!

Krene da cmizdri.

UROŠ Pa lepo, baš lepo. Zvuči romantično...

KSENIJA Kako ću deci sada na oči? Ti si za sve kriv! Ti si nas uvalio u sve ovo i upropastio! Izgubili smo sve! Posao, novac, ugled, stan, sada i decu...

Uroš je prigrli.

UROŠ Ne brini mila, nije sve tako crno. Možda je najbolje da deca odu u inostranstvo. Što dalje od ove bestragije...

KSENIJA Neće ona u inostranstvo Uroše! Hoće prvo da dodju ovde i obračunaju sa nama!

UROŠ Da se obračunaju sa nama? A zašto?

KSENIJA Pitaš me zašto? Već su zvali svoje drugare. Dolaze ovamo svi zajedno sa motkama.

Krene da rida nezaustavljivo.

KSENIJA   A Bojan je tražio da mu priprelim onaj njegov
                          buzdovan...

Čuje se graja, vika, povici.

Otvaraju se vrata od čekaonice.

Glavu promoli poštar.

POŠTAR   Profesore, oprostite, je li može sad posle
                          policije, malo pošta?

UROŠ   I ti si upisao fakultet? Baš mi je drago...

POŠTAR   Vidim neku silnu decu oko zgrade koja nadiru,
                          pa reko da pitam. Da niste možda otvorili i
                          osnovnu školu?

UROŠ   Ne, nismo...ne brini.

Buka postane zaglušujuća.

Uroš sa hrišćanskim mirom stane na sred scene.

Svetlo ga obasja.

UROŠ   Tucite nas deco, tucite nas bez milosti. Tata
                          je navikao na udarce, naučio je da savija kičmu
                          i podvija rep pred jačim od sebe. Kao pravi
                          podanik, na kraju je i zavoleo svog gospodara.
                          Što me je više ponižavao, ja sam ga više voleo.
                          Činio sam to zbog vas, mislio sam da je to
                          dobro za vašu budućnost, ali sad shvatam da sam
                          pogrešio. Biće da sam ipak klasična, srpska
                          kukavica. Zato udrite me deco, jako, koliko god
                          možete. I obećajte mi da ćete jednog dana, kada
                          porastete, osvetiti tatu i isto tako premlatiti
                          moje dželate. Uz jednu veliku molbu. Neka to
                          sve bude umereno, nemojte slučajno preterivati.
                          Voli vas vaš tata.

Buljuk dece nahrupi u stan i krene da mlati Uroša.

Uroš stoji na sred scene i trpi udarce poput Jovanke Orleanke.

Mrak.

XI

AMSTERDAM

Subota.

U salonu Pavlovića, Ksenija i Jagoda.

Tupo pilje ispred sebe.

Spakovani koferi ispred njihovih kolena.

Ksenija pogleda na sat.

KSENIJA   Nevolje u četama dolaze, moja Jagoda. Dobili smo otkaz u realitiju.

JAGODA   Je li? Baš mi je žao.

KSENIJA   Pre nego što je i počelo snimanje. A baš sam računala na taj novac. Preko nam je potreban. Mogli smo da spasimo stan.

JAGODA   A zašto su vas otkačili?

KSENIJA   Kažu da je naše ponašanje toliko skardno, da smo nas dvoje ispod nivoa realitija...

Ćute neko vreme, deprimirane.

JAGODA   /pogleda na sat/ Kasne izvršitelji.

KSENIJA   Sad će oni, ne brini.

JAGODA   A da pokušam ipak ja da ih odgovorim? Na svoj način?

KSENIJA   Kasno, ne vredi. Sud je doneo odluku po hitnom postupku. Stan ide na doboš.

JAGODA   Pa šta ćete sad?

KSENIJA   Ništa. Mora da se živi dalje.

Pauza.

Kseniji zazvoni telefon.

KSENIJA   Halo? Da...u vezi oglasa na internetu? Kakvog sad oglasa? A pa da. Oprostite, da, to smo mi. Dali smo ga petnaestak dana. Jeste, mi smo intelektualci. Muž je profesor na univerzitetu, a ja sam trenutno higijenska radnica. Čistačica

narodski rečeno, jeste, tako je. Zvuči vam veoma interesantno? Pa i nama, moram da vam priznam. Da, voleli bismo da vas upoznamo, zašto da ne. Trenutno smo bez stana, tako da je bolje kod vas. Gde vi živite? Gde? U Amsterdamu? Vi me sad zovete iz Amsterdama? Vi ste naši, ali već petnaest godina živite tamo. Pa to je sjajna vest. Divan grad. Jeste. Poslali biste nam avionske karte? Ne mogu da verujem. To je veoma ljubazno sa vaše strane..

Nasmeši se, namigne Jagodi.

KSENIJA   Ništa vi ne brinite. Dolazimo sigurno.

Krene lagana, avionska/lift muzika.

KSENIJA   I to prvim, jutarnjim avionom.

Sva ozarena, spusti slušalicu.

Mrak.

kraj